
BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN
op de
Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Windpark Beuningen

20 januari 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer	3
Overzicht van wijzigingen	4
Aanpassing aan reikwijdte en/of detailniveau	4
Aanpassingen in het MER t.o.v. de Notitie Reikwijdte en Detailniveau	4
A. Adviesreacties van vooroverlegpartners	5
A1 – Gemeente Nijmegen	5
A2 – GGD Gelderland-Zuid	6
A3 – Omgevingsdienst Regio Nijmegen	9
A4 – Provincie Gelderland	12
A5 – Rijkswaterstaat	14
A6 – TenneT	16
A7 – Waterschap Rivierenland	17
A8 – Gemeente Overbetuwe	18
B. Overige zienswijzen	19
Z1 – Particuliere indiener	19
Z2 – Particuliere indiener	28
Z3 – Stichting Tegenwind	34
Z4 – Particuliere indiener	43
Z5 – Particuliere indiener	44
Z6 – Particuliere indiener	45
Z7 – Particuliere indieners	46
Z8 – Particuliere indiener	48
Z9 – Particuliere indiener	50
Z10 – Particuliere indiener	51
Z11 – Particuliere indiener	56
Z12 – Particuliere indiener	59
Z13 – Radio Modelvliegclub Cumulus	60
Z14 – Gelders Landschap	61
Z15 – EnergieVoorVier, Kemperman & Parners Projecten B.V. en Eneco Wind B.V.	65
Z16 – EnergieVoorVier	67
Z17 – ARN BV	70

Inleiding

De notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het combiMER Windpark Beuningen in gemeente Beuningen heeft van 8 oktober tot en met 18 november 2019 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn 25 zienswijzen ingediend, waaronder 8 reacties van wettelijke-vooroverlegpartners.

In dit document worden de zienswijzen beantwoord. Hierbij is steeds een samengevatte weergave van elke zienswijze gepresenteerd. Bij de beoordeling van de zienswijzen is steeds de integrale tekst van de ingediende zienswijze gebruikt.

Alle zienswijzen zijn tijdig ingekomen en worden in de afweging van de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (MER) betrokken.

Indien een zienswijze aanleiding geeft om het MER anders in te steken dan in de notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is voorgesteld, is dit in een aparte kolom aangegeven. Daarnaast bevat de nota van beantwoording een opsomming van wijzigingen aan de reikwijdte en het detailniveau van het MER.

N.B. In verband met toepassing van de Wet bescherming persoonsgegevens zijn de zienswijzen van natuurlijke personen in openbare versie van deze nota geanonimiseerd weergegeven.

Leeswijzer

De ingediende zienswijzen worden onderverdeeld in adviezen van vooroverlegpartners (A1 t/m A8) en zienswijzen (Z1 t/m 17).

Bron	Soort	Code	Ingediend
Gemeente Nijmegen (IN19.06729)	Advies	A1	21-okt
GGD Gelderland-Zuid (IN19.07180)	Advies	A2	17-nov
Omgevingsdienst Regio Nijmegen (IN19.06934)	Advies	A3	31-okt
Provincie Gelderland (IN19.07964)	Advies	A4	8-nov
Rijkswaterstaat (IN19.06876)	Advies	A5	29-okt
TenneT (IN19.07145)	Advies	A6	14-nov
Waterschap Rivierenland (IN19.06814)	Advies	A7	24-okt
Gemeente Overbetuwe IN19.07206	Advies	A8	18-nov
IN19.07182	Zienswijze	Z1	17-nov
IN19.07056	Zienswijze	Z2	8-nov
Stichting Tegenwind (IN19.07178)	Zienswijze	Z3	17-nov
IN19.07265	Zienswijze	Z4	15-okt
IN19.07287	Zienswijze	Z5	15-okt
IN19.07264	Zienswijze	Z6	15-okt
IN19.07177	Zienswijze	Z7	15-nov
IN19.07137	Zienswijze	Z8	12-nov
IN19.07183	Zienswijze	Z9	17-nov
IN19.07189	Zienswijze	Z10	18-nov
IN19.07197	Zienswijze	Z11	18-nov
IN19.07181	Zienswijze	Z12	17-nov
Radio Modelvliegclub Cumulus (IN19.07284)	Zienswijze	Z13	15-okt
Gelders Landschap (IN19.07142)	Zienswijze	Z14	13-nov
EnergieVoorVier, Kemperman & Parners Projecten B.V. en Eneco Wind B.v. (IN19.07166)	Zienswijze	Z15	15-nov
EnergieVoorVier (IN19.07160)	Zienswijze	Z16	15-nov
ARN BV (IN19.06867)	Zienswijze	Z17	24-nov

Overzicht van wijzigingen

De verschillende adviezen en zienswijzen leiden tot enkele aanpassingen aan de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER. Daarnaast is in sommige gevallen de toezegging gedaan dat bepaalde zaken in het MER aan bod zullen komen.

Aanpassing aan reikwijdte en/of detailniveau

- Bij het onderzoek naar de cumulatie van geluid worden, naast wegverkeer, ook andere relevante geluidsbronnen beschouwd, indien de gegevens beschikbaar zijn.
- In het MER zal de ligging in 'intrekgebieden' op de juiste manier worden verwerkt.

Aanpassingen in het MER t.o.v. de Notitie Reikwijdte en Detailniveau

- De verwijzing naar de verordening ruimte van Provincie Gelderland zal bij de beschrijving van relevant beleid worden aangepast naar de omgevingsverordening van Provincie Gelderland.
- In het MER zal de link met de RES duidelijker worden beschreven.
- Het milieuaspect 'Landschap en cultuurhistorie' wordt in het MER beoordeeld zoals beschreven in paragraaf 5.7 van de NRD. Ten onrechte stond dit milieuthema niet genoemd in de opsomming in paragraaf 3.3.2.
- In het MER zal een correcte voorstelling van zaken worden gegeven als het gaat om het initiatief voor een windpark op deze locatie en het initiatief voor het opstellen van een MER. De NRD stelt ten onrechte dat de gemeente de voorgenomen ontwikkeling van een windpark heeft geïnitieerd, terwijl het voornemen reeds lange tijd bestond bij marktpartijen. De gemeente is wel initiatiefnemer voor het opstellen van de MER.
- In het MER zal een juiste voorstelling van zaken worden gegeven als het gaat om het weergeven van de zoekzone voor windenergie.

A. Adviesreacties van vooroverlegpartners

A1 – Gemeente Nijmegen

Naam instantie/indiener:		Gemeente Nijmegen	
Datum zienswijze:		21 oktober 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Indiener waardeert het dat de gemeente proactief bij het project wordt betrokken. De plannen sluiten, ons inziens, goed aan bij het regionale beleid en de RES. In het kader van de RES willen wij jullie meegegeven dat wij de doelstelling breder zien dat een energieneutrale gemeente en eerder denken in termen van een energieneutrale regio. Wij wensen jullie veel succes met het vervolg proces.	De gemeente Beuningen waardeert de input van de indiener en neemt de opmerkingen ter kennisneming aan.	Nee
Conclusie:			
Het advies van de gemeente Nijmegen leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

A2 – GGD Gelderland-Zuid

Naam instantie/indiener:		GGD Gelderland-Zuid	
17 november		17 november 2019	
Zienswijze:			
Nr.	Tekst uit zienswijze	Beantwoording	Aanpassing R&D?
1	Omwonenden kunnen geluidhinder van windturbines ondervinden. Er is nog onvoldoende data beschikbaar om de invloed van windturbines op de slaap te beoordelen. Daarnaast kan onder bepaalde omstandigheden slagschaduw optreden, wat hinderlijk kan zijn wanneer dit op de ramen valt. Voor andere directe effecten op de gezondheid is geen bewijs. Wel kunnen bij sommige mensen gezondheidsklachten ontstaan of verergeren door hinder en stress, die ontstaan als mensen vinden dat de plaatsing van windturbines leidt tot een verslechtering van de omgevings- of levenskwaliteit.	Om een beeld te geven van de effecten die optreden in relatie tot gezondheid wordt een gezondheidseffectscreening (GES) uitgevoerd. GES is ontwikkeld om de werkelijke gezondheidsrisico's in beeld te brengen rondom enkele milieufactoren, in aanvulling op wettelijke milieunormen of afspraken.	Nee
2	Het kenmerkende geluid van een windturbine is het zovende geluid van het blad langs de mast. Dit geluid wordt als hinderlijker ervaren dan bijvoorbeeld lawaai.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. Voor het MER wordt een geluidsstudie uitgevoerd waarin wordt getoetst aan de beoordelingscriteria zoals benoemd in de NRD.	Nee
3	De norm voor geluid is gebaseerd op onderzoek van TNO naar relatie tussen het geluid en hinder. Het onderzoek is gebaseerd op een beperkt aantal (drie) studies. Deze door TNO afgeleide dosis-effect relatie kent hierdoor een veel grotere onzekerheidsmarge dan bijvoorbeeld de dosis-effect relatie voor wegverkeer.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. Voor het MER wordt een geluidsstudie uitgevoerd waarin wordt getoetst aan de beoordelingscriteria zoals benoemd in de NRD.	Nee

4	De WHO adviseert een maximaal geluidsniveau door windturbines van 45 dB Lden te hanteren. Indiener verzoekt om het aantal woningen binnen de 45 dB Lden contour inzichtelijk te maken.	In het MER worden het aantal woningen binnen de 47 dB Lden en 42 dB Lden als beoordelingscriteria gebruikt. Deze geven voldoende inzicht om de alternatieven met elkaar te vergelijken. Bij de omgevingsvergunning zal verder worden getoetst aan het activiteitenbesluit.	Nee
5	De laatste jaren komt vaak de vraag naar voren of het laagfrequente deel van het geluid (LFG) de hinder door windturbines (mede) verklaart. Er is nog onvoldoende bekend over het relatieve aandeel van LDF en gewoon geluid in hinder. Wellicht kan het laagfrequente deel van het geluid van windturbines, net als bij andere bronnen, tot extra hinder leiden, maar er is nog geen bewijs dat dit een factor van belang is.	In het MER zal laagfrequent geluid worden beschreven, maar er zullen geen laagfrequente geluidsberekeningen worden uitgevoerd. De Nederlandse geluidsnorm biedt voldoende bescherming tegen laagfrequent geluid.	Nee
6	Als slagschaduw op een het raam van een woning valt, treedt een stroboscopisch effect op met mogelijk grote verschillen in lichtsterkte. Vooral de continue wisseling tussen wel en geen slagschaduw is hinderlijk. Om deze hinder te verminderen moeten windturbines zijn van een stilstandvoorziening.	De gemeente hanteert de volgende randvoorwaarde wat betreft slagschaduw: slagschaduw op burgerwoningen wordt tot nul gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandregeling. Deze stilstandvoorziening zorgt ervoor dat de windturbines automatisch worden uitgeschakeld wanneer er slagschaduw optreedt op de gevels van burgerwoningen.	Nee
7	Mensen hebben verschillende visies op landschap en de manier waarop windturbines hierin passen. Hierover is dus geen eenduidig oordeel te geven, maar het is wel van belang deze visies bij de planvorming te betrekken.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. Het milieueffect 'Landschap' wordt beoordeeld in het MER.	Nee
8	Indiener vindt dat het toegevoegde waarde heeft om naast de GES-score van de totale geluidsbelasting ook de GES-score van de geluidsbelasting exclusief het geluid van windturbines mee te nemen en vervolgens deze scores te vergelijken	De GES-score en geluidsbelasting worden ook inzichtelijk gemaakt voor de referentiesituatie. Dit is conform het verzoek van de Indiener.	Nee

	om een beeld te krijgen hoe de GES-score verandert bij de verschillende varianten.		
Conclusie			
Het advies van de GGD leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER			

A3 – Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Naam instantie/indiener:		Omgevingsdienst Regio Nijmegen	
Datum zienswijze:		31 oktober 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Indiener adviseert om, waar dat relevant is, ook cumulatie met windturbines, railverkeer en industrie te beschouwen.	In het MER wordt cumulatie van geluid beschouwd. Tijdens deze beschouwing worden alle relevante bronnen van geluid voor cumulatie meegenomen indien de gegevens beschikbaar zijn.	Ja
2	In de NRD is vermeld dat bovenwettelijke eisen buiten de reikwijdte van het MER vallen. In 2.4 is echter als randvoorwaarde vermeld dat slagschaduw op burgerwoningen tot nul wordt gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandsregeling. Omdat deze randvoorwaarde bepalend kan zijn voor de locatiekeuze, adviseren wij om dit wel te beschouwen in het MER.	In het MER wordt gekeken naar het aantal objecten binnen zowel de 5 uur en 40 minuten contour als de 0 uur contour. Tevens wordt gekeken naar de benodigde stilstand voor de windturbines voor zowel 5 uur en 40 minuten slagschaduw als 0 uur slagschaduw. Hiermee wordt de betreffende randvoorwaarde beschouwd in het MER.	Nee
3	Geadviseerd wordt om ook de volgende aspecten te beschouwen: elektromagnetische straling, ijsafworp, dijklichamen en waterkeringen, straalpaden en vliegverkeer en radar.	De onderwerpen dijklichamen en waterkeringen en ijsafworp zullen worden behandeld in het MER. Voor straalpaden, vliegverkeer en radar geldt dat deze aspecten geen milieueffect zijn en niet worden meegenomen in het MER. Buiten het MER zullen deze aspecten echter wel worden	Nee

		beschouwd. Voor elektromagnetische straling geldt dat de effecten verwaarloosbaar zijn. Daarom wordt dit thema in het MER niet verder onderzocht.	
4	Geadviseerd wordt om ook de volgende aspecten te beschouwen: Hemelwaterafvoer en niet gesprongen explosieven.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. Deze aspecten zullen worden beschouwd bij een omgevingsvergunningaanvraag.	Nee
5	Geadviseerd wordt om de stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden inzichtelijk te maken voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase	Ten behoeve van het MER en de eventuele vergunningsprocedure Wnb zal voor het voorkeursalternatief (VKA) een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Uit deze AERIUS-berekening zal blijken of er voor het VKA een vergunningplicht geldt en indien het VKA vergunningplichtig is welke maatregelen er moeten worden getroffen om een vergunning Wnb te verkrijgen.	Nee
6	Indiener adviseert om niet alleen slagschaduwduur voor woningen te berekenen, maar dit ook te doen voor andere gevoelige objecten.	Alle geluidsgevoelige objecten worden meegenomen in de berekening voor slagschaduw. Dit is conform de wens van de indiener.	Nee
7	Vermeld is dat het aspect radarverstoring geen milieueffect is en niet wordt meegenomen in het MER. Omdat dit aspect bepalend kan zijn voor de locatiekeuze adviseren wij om dit wel te beschouwen in het MER.	Ruimtelijke belemmeringen als gevolg van laagvlieggebieden en radarstations, niet behorende tot het landelijke net van Defensieradar, zijn betrokken bij de totstandkoming van de startkaart voor het planMER-deel. Omdat Radar geen milieuthema is zal het verder niet worden betrokken in de vergelijking van de alternatieven. Voordat een	Nee

		bestemmingsplan kan worden vastgesteld moet evenwel eerst toestemming van het ministerie van Defensie zijn verkregen.	
Conclusie			
Het advies van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen leidt tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER: bij het onderzoek naar de cumulatie van geluid worden, naast wegverkeer, ook andere relevante geluidsbronnen beschouwd, indien de gegevens beschikbaar zijn.			

A4 – Provincie Gelderland

Naam instantie/indiener:		Provincie Gelderland	
Datum zienswijze:		8 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Op hoofdlijnen kunnen wij ons vinden in de gekozen aanpak in de NRD en voor het MER. Wij hebben geen inhoudelijke opmerkingen over hetgeen onderzocht moet worden.	De gemeente Beuningen waardeert de input van de indiener en neemt dit ter kennisgeving aan.	Nee
2	In het tweede hoofdstuk wordt slechts indirect verwezen naar de Regionale Energie Strategie (RES). In de tekst staat dat de decentrale overheden een rol zullen krijgen in de doelstelling van het Rijk. Dit is naar onze mening te open gesteld. De regio heeft de verplichting om aan te geven welke bijdrage zij aan de doelstelling zullen leveren. Wij zijn benieuwd hoe dit initiatief verband houdt met de RES voor de regio Arnhem-Nijmegen. Indiener adviseert om in het eerste hoofdstuk een duidelijkere link te leggen met de RES voor de regio Arnhem – Nijmegen.	Lokale plannen van de gemeente worden ingebracht in de Regionale Energie Strategie voor de regio. Hieronder valt ook de opwek van windenergie. Het MER zal een duidelijkere link met de RES leggen dan in de NRD staat beschreven.	Ja
3	In de notitie wordt in het vijfde hoofdstuk verwezen naar de ‘verordening ruimte van de provincie Gelderland’. Er bestaat geen aparte verordening voor ruimte. Alle bepaling zijn opgenomen in de Omgevingsverordening. De indiener adviseert om de juiste verwijzing naar de omgevingsverordening op te nemen.	Het klopt dat de verkeerde verwijzing is gebruikt. In het MER zal verwezen worden naar de juiste documenten.	Nee
4	Voor dit initiatief zijn de gedeeltelijke ligging in ‘intrekgebied’ en ‘waardevol open gebied’ relevant. Hoewel de ligging in intrekgebied niet specifiek wordt	Het klopt dat het initiatief gedeeltelijk in deze gebieden ligt. We zullen dit in het MER opnemen.	Ja

	benoemd, wordt hiermee voldoende rekening gehouden. Er is namelijk geen sprake van winning van fossiele brandstoffen. Ook met de ligging in waardevol open gebied wordt rekening gehouden. De milieuthema's water en landschap worden voldoende onderzocht. Wel adviseert de indiener om de juiste verwijzing naar het intrekgebied te benoemen.		
Conclusie			
Het advies van de provincie Gelderland leidt tot een aanpassing van de reikwijdte van het MER: in het MER zal de ligging in 'intrekgebied' op de juiste manier worden verwerkt. Tevens zal in het MER de link met de RES duidelijker worden beschreven.			

A5 – Rijkswaterstaat

Naam instantie/indiener:		Rijkswaterstaat	
Datum zienswijze:		29 oktober 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Voor actuele en eventuele toekomstige ingrepen aan de A50 en A73 volstaat het om ruimte te houden voor één extra rijkstrook van 3,5m dus de volgens de Beleidsregel windturbines aan te houden afstand tussen windturbine en Rijksweg moet worden verhoogd met 3,5m.	In het MER zal er rekening worden gehouden met eventueel toekomstige ingrepen en zal er 3,5m extra worden opgeteld bij de afstand zoals vermeld in de Beleidsregel windturbines.	Nee
2	De beleidsregel windturbines (art 3 lid 3) vereist dat er voor windturbines bij knooppunten een aanvullend onderzoek naar de effecten op verkeersveiligheid wordt uitgevoerd vanwege mogelijke afleiding en/of misleiding. Het adviesbureau Bosch & Van Rijn heeft al ervaring met een dergelijke wegbeeldanalyse bij knooppunt Deil.	Voor het Voorkeursalternatief zal er, indien nodig, aanvullend onderzoek worden uitgevoerd naar de effecten op verkeersveiligheid. Dit onderzoek zal plaatsvinden buiten de reikwijdte van het MER.	Nee
3	In Artikel 3 van de Beleidsregel staat wanneer aanvullend onderzoek gedaan moet worden voor wegverkeer. Het is nog onbekend hoe ver de windturbines van de wegen af komen te staan. Mogelijk moet dit dus nog wel onderzocht worden. De indiener verzoekt om in paragraaf 5.5 van het NRD naast de A50 en de A73 ook de provinciale weg N322 te noemen. Over de N322 kunnen immers ook transporten met gevaarlijke routes rijden.	Voor het Voorkeursalternatief zal er, indien nodig, aanvullend onderzoek worden uitgevoerd naar de effecten op verkeersveiligheid. De N322 is volgens www.risicokaart.nl geen onderdeel van het basisnet, en zal daarom niet worden meegenomen als een weg waar transport van gevaarlijke stoffen mogelijk is.	Nee
4	Het gebied wordt doorkruist door een voorkeurstracé voor een nationale buisleidingenstrook. Zie de paarse band uit de Regeling algemene regels	Het voorkeurstracé kan binnen het aangegeven zoekgebied worden verlegd, op een wijze zoals	Nee

	ruimtelijke ordening. De dieppaarse strook dient vrij te blijven van ingrepen welke de strook minder geschikt maken voor het eventueel in de toekomst toevoegen van buisleidingen. Die ingrepen zijn onder meer het bouwen van bouwwerken, aanleg van wegen, watergangen en hoogspanningsleidingen in de lenterichting van die paarse strook. Dat mag daar dus niet mogelijk gemaakt worden in een bestemmingsplan.	voorgeschreven in artikel 2.9.3 Barro. Daarom is het tracé niet als harde belemmering opgenomen. Wel zal een uiteindelijk vast te stellen bestemmingsplan altijd moeten voldoen aan landelijke wet- en regelgeving.	
Conclusie			
Het advies van Rijkswaterstaat leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

A6 – TenneT

Naam instantie/indiener:		TenneT	
Datum zienswijze:		15 november 2019	
Zienswijze:			
Nr.	Tekst uit zienswijze	Beantwoording	Aanpassing R&D?
1	In hoofdstuk 5 Externe Veiligheid wordt de hoogspanningsverbinding genoemd en indiener gaat er vanuit dat de turbines op een aanvaardbare afstand worden gerealiseerd. Indiener acht het risico van windturbines op hun infrastructuur aanvaardbaar wanneer wordt voldaan aan de afstanden zoals die vermeld staan in het Handboek Risicozonering Windturbines. Wij adviseren daarom om minimaal deze afstanden aan te houden.	In het MER zal worden getoetst aan de adviesafstanden van het Handboek Risicozonering Windturbines. Indien het voorkeursalternatief zich bevindt binnen de adviesafstanden zal contact worden opgenomen met TenneT.	Nee
2	Het windpark zal aangesloten moeten worden op een elektriciteitsnet. Binnen TenneT zijn deze plannen niet bekend. TenneT gaat er vanuit dat dit park niet aangesloten hoeft te worden op het hoogspanningsnet en dat het hoogspanningsnet ook niet aangepast/uitgebreid hoeft te worden als gevolg van dit park. Wel willen we verzoeken om zo spoedig mogelijk contact op te nemen met Liander (voor zover dit nog niet gebeurd is) om de aansluitmogelijkheden te bespreken.	De gemeente is de initiatiefnemer voor het opstellen van een MER en een bestemmingsplan. De ontwikkeling van het windpark en bijbehorende zaken zoals de netaansluiting laat de gemeente over aan de initiatiefnemer (marktpartij). Deze is op dit moment nog niet bekend.	Nee
Conclusie			
Het advies van TenneT leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

A7 – Waterschap Rivierenland

Naam instantie/indiener:		Waterschap Rivierenland	
Datum zienswijze:		24 oktober 2019	
Zienswijze:			
Nr.	Tekst uit zienswijze	Beantwoording	Aanpassing R&D?
1	Zoals de beoogde locatie van de windmolen nu is, komen deze niet binnen de beschermingszone of kernzones van onze waterkeringen, komen ze niet in of nabij zeer grote belangrijke waterpartijen en zijn er geen persleidingen aanwezig op de beoogde locatie. Het is wel mogelijk dat de windmolens eventueel geplaatst gaan worden in de beschermingszones van belangrijke watergangen in het gebied. Wanneer de locatie specifiek is en blijkt dat ze inderdaad in de beschermingszones van watergangen komen te staan, worden wij graag op de hoogte gebracht. Er is tevens een watervergunning nodig voor het plaatsen van objecten in de beschermingszones van watergangen. Wanneer de globale locatie veranderd, en deze wel in de buurt van persleidingen, waterkeringen of grote waterpartijen komt te liggen vernemen wij dit graag.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. Wanneer de locaties verplaatsten en blijkt dat de windturbines in de beschermingszones van watergangen komen te staan zal er contact worden opgenomen met het waterschap.	Nee
Conclusie			
Het advies van Waterschap Rivierenland leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

A8 – Gemeente Overbetuwe

Naam instantie/indiener:		Gemeente Overbetuwe	
Datum zienswijze:		18 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners geven aan dat de windturbines, vanwege de aanzienlijke hoogte van maximaal 250 meter (tiphoogte), vanuit Overbetuwe goed zichtbaar zijn en gezien hun omvang een behoorlijke impact kunnen hebben op het landschap en de beleving ervan.	Op voorhand is aan te nemen dat er een impact zal zijn op landschappelijke waarden en ook op de beleving ervan. In het MER zal onderzocht worden hoe groot deze impact is en wat de gevolgen daarvan zijn. Aan de hand van een analyse zal er een beoordeling gegeven worden betreffende de impact op het landschap.	Nee
2	In het MER dient daarom volgens de indieners ruim aandacht te worden geschonken aan het thema Landschap en cultuurhistorie. Met name aan de beoordelingscriteria invloed op maat, schaal en inrichting landschap en beleving windturbine(s) in het landschap vragen wij u aandacht te besteden. Hierbij zou volgens de indieners ook gekeken kunnen worden welke impact het heeft vanuit hun gemeente.	Tijdens het MER zal onderzocht worden hoe groot de impact van het initiatief op het landschap is en wat de gevolgen daarvan zijn. Aan de hand van een analyse zal er een beoordeling gegeven worden betreffende de impact op het landschap. Tijdens de analyse wordt er rekening gehouden met het landschap overstijgende karakter van de windturbines en zal er rekening mee worden gehouden bij de analyse en beoordeling. Op voorhand is niet te bepalen welk gebied meegenomen moet worden in de analyse, maar naar alle waarschijnlijkheid zal dat ook buiten de gemeentelijke grenzen zijn.	Nee
3	De indieners worden graag betrokken bij de verdere uitwerking van de plannen.	De gemeente Beuningen neemt dit ter kennisneming aan en zal indiener op de hoogte houden van de plannen.	Nee
Conclusie			
Het advies van de Gemeente Overbetuwe leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

B. Overige zienswijzen

Z1 – Particuliere indiener

Naam instantie/indiener:		Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07182	
Datum zienswijze:		17 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Volgens de indieners dient de regionale GGD betrokken te worden bij het onderdeel gezondheid van het MER en in het bijzonder bij de GES.	Voor het MER zal een GES worden uitgevoerd conform het Handboek Gezondheidseffectscreening. Verder is de regionale GGD betrokken als vooroverlegpartner, waardoor de regionale GGD ook de kans heeft gehad om te reageren op de NRD.	Nee
2	De indieners stellen voor ook te kijken naar de hoogte van windmolens in relatie tot de geluidshinder en gezondheidseffecten. Volgens de indieners produceren grotere types windturbines nóg meer laagfrequent geluid waardoor de gezondheidseffecten en hinder zullen toenemen. De indieners verwijzen naar onderzoek van de Universiteit Utrecht in Houten en een youtube filmpje. De indieners stellen voor te onderzoeken of het laagfrequente geluid kan worden beperkt door windturbines veel beter te isoleren. Ze verwijzen naar het youtube filmpje ‘Mensen worden ziek van laagfrequent’ geluid’.	Voor de alternatieven zal een representatief windturbinetype gekozen worden om het geluidsniveau op gevoelige objecten inzichtelijk te maken. Van de onderzochte windturbinetypes (zowel de alternatieven als de onder- en bovengrens van het uiteindelijke voorkeursalternatief) is het frequentiespectrum bekend. De berekening wordt uitgevoerd conform de bijbehorende reken- en meetvoorschriften (Activiteitenregeling milieubeheer, bijlage 4). Uit onderzoeken van het RIVM en Bureau LBP/Sight kan daarnaast worden geconcludeerd dat de Nederlandse norm	Nee

		voor geluidshinder van windturbines voldoende beschermt tegen laagfrequent geluid. Grotere windturbines moeten voldoen aan deze norm.	
3	De indieners sommen de volgende gezondheidsklachten op: chronische slaapproblemen, hoofdpijn, tinnitus, een drukgevoel op de oren, vertigo, visusklachten, luchtwegproblemen, tachycardie, prikkelbaarheid, epilepsie concentratie- en geheugenproblemen en angstgevoelens samengaan met de sensatie van inwendige pulsaties of trillingen zowel slapend als in wakkere toestand. De indieners noemen als mogelijke oorzaken van deze klachten geluid, voelbare vibraties, slagschaduw en knipperende lichten van windturbines. Volgens de indieners worden de effecten versterkt omdat de gemeente onlangs zeer veel hoge populieren heeft gekapt langs de Plaksestraat en de Koningstraat.	De gemeente wijst erop dat uit recente grote studies naar de gezondheidseffecten van windturbines is gebleken dat deze, behalve geluidshinder, onwaarschijnlijk zijn. De gemeente verwijst naar een recente publicatie van het RIVM en de GGD uit 2017 met de titel 'Health effects related to wind turbine sound uit 2017'. Dit rapport bevat een overzicht van de conclusies van recente (nationale en internationale) wetenschappelijke onderzoeken met betrekking tot de gezondheidseffecten van het geluid van windturbines. Eén van de conclusies is dat er onvoldoende overtuigend wetenschappelijk bewijs is voor een directe relatie tussen gezondheidsrisico's en het geluid van windturbines. Uit het rapport volgt ook dat het bewijsmateriaal met betrekking tot het effect van windturbines op slaap niet overtuigend is. Slaapstoornissen blijken te zijn gerelateerd aan ergernis, maar er is geen duidelijke relatie met het niveau van het geluid van de windturbine. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ziet geen aanleiding om aan de conclusies van het RIVM en de GGD te twijfelen (AbRvS 21 februari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:616).	Nee

		Met de keuze om desondanks een GES te laten uitvoeren laat de gemeente zien dat ze de zorgen van haar inwoners over gezondheidseffecten serieus neemt.	
4	De indieners wijzen er op dat in het NRD alleen op de gezondheidseffecten van geluid wordt ingegaan en stellen dat er in het MER ook gekeken moet worden naar slagschaduw, flikkering en andere zintuiglijke gevolgen van de gigantische windmolens voor de mens.	Dankzij de strenge wettelijke norm voor slagschaduw en de lage draaisnelheid van moderne windturbines is het effect van slagschaduw op de gezondheid verwaarloosbaar. Tevens hanteert de gemeente de volgende randvoorwaarde wat betreft slagschaduw: slagschaduw op gevoelige objecten wordt tot nul gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandregeling.	Nee
5	Volgens de indieners moet er beter (biomedisch) onderzoek worden gedaan naar gezondheidseffecten van bestaande windmolens, alvorens nieuwe te plaatsen. Volgens de indieners is de wetenschappelijke bewijskracht onvoldoende omdat eerdere onderzoeken doorgaans beperkt bleven tot interviews en vragenlijsten. De indieners verwijzen naar het artikel 'Windmolens maken wel degelijk ziek' van de website medischcontact.nl	De gemeente neemt dit ter kennisgeving aan.	Nee
6	De indieners wijzen erop dat men in Duitsland een grotere afstand (ongeveer 1,5 km) van windmolens tot woningen hanteert. Daarnaast verwijzen de indieners naar uitspraken van Amerikaans radioloog Nissenbaum in Een vandaag, die heeft gepleit voor een minimumafstand van 1,5 km en een stilstand voorziening in de nacht en op momenten dat het hard waait.	Voor het project wordt gewerkt met de normstelling zoals deze is vastgelegd in de Nederlandse wetgeving. Daarnaast wordt in het MER voor bepaalde aspecten inzicht gegeven in de milieueffecten onder de norm. Hierdoor kunnen de verschillende alternatieven goed met elkaar worden vergeleken.	Nee
7	Volgens de indieners moeten de conclusies uit het in 2020 verwachte onderzoek van de RIVM, over de gezondheidsrisico's van windturbines voor omwonenden, mee te nemen in het MER.	De gemeente zal kennisnemen van het genoemde rapport wanneer het beschikbaar komt. Vooral nog ziet de gemeente geen aanleiding om niet met de mer-procedure door te gaan.	Nee

8	Volgens de indieners moet het WHO rapport met richtlijnen voor omgevingsgeluiden uit 2018, met een bovengrens van 45 decibel voor windturbines, worden meegenomen in het MER.	In het MER worden het aantal woningen binnen de 47 dB Lden en 42 dB Lden als beoordelingscriteria gebruikt. Deze geven voldoende inzicht om de alternatieven met elkaar te vergelijken. Bij de omgevingsvergunning zal verder worden getoetst aan het activiteitenbesluit.	Nee
9	Volgens de indieners moet het weglekken van zwavelhexafluoride (SF6) mee worden onderzocht in het MER. Ze verwijzen naar een artikel van de Telegraaf.	Het weglekken van SF6 uit windturbines wordt in perspectief geplaatst door recent onderzoek van WindEurope. Daaruit blijkt dat het equivalent in CO ₂ van de weggelekte SF6 van Europese windturbines, gelijk staat aan 0,001% van de CO ₂ uitstoot die wordt vermeden dankzij de opwek van groene stroom van windturbines. Daarnaast wordt opgemerkt dat SF6, behalve in windturbines, ook toegepast wordt in uiteenlopende delen van het op fossiele brandstoffen gebaseerde energiesysteem.	Nee
10	Volgens de indieners moet er in de MER onderzoek worden gedaan naar de geluidseffecten van het specifieke type windmolen dat zal worden geplaatst, om te zien of aan de geluidsgrenswaarde moet worden voldaan.	Voor de MER-alternatieven zal een referentiewindturbine type worden bepaald. Voor de omgevingsvergunningaanvraag zal een onderzoek op bandbreedte (minimale en maximale effecten) worden uitgevoerd en worden getoetst uit het activiteitenbesluit.	Nee
11	Volgens de indieners moeten niet alleen de cumulatieve geluidseffecten met de A50 en de A73, maar ook met de N322 en de ontzanding op deze locatie, worden meegenomen in het MER. De indieners wijzen erop dat het geluid nog wordt verdubbeld wanneer er na de ontzanding de aaneengesloten meertjes van de Geertjesgolf liggen. Wanneer het uit zuidelijke of zuidwestelijke richting waait wordt dit geluid richting het dorp Winssen nogmaals	In het geluidsonderzoek behorende bij het MER zal de cumulatie met wegverkeer (incl. de provinciale weg) inzichtelijk gemaakt worden. Daarbij wordt rekening gehouden met autonome ontwikkelingen, zoals de aanleg van de meertjes.	Nee

	verdubbeld, aldus de indieners. Deze cumulatieve geluidseffecten maken volgens de indieners dat XL windturbines ontoelaatbaar zijn. De indieners hebben een kaart bijgevoegd met de Lnight geluidscontouren van de provinciale wegen om en nabij Beuningen, die ze hebben gemaakt met het programma Geomilieu, SKM2 methode.		
12	De indieners wijzen op een rapport van de RIVM over het moeten meewegen van geluidshinder door cumulatie in beleid en stellen dat het bevoegd gezag de mogelijkheid heeft om een strengere norm te hanteren voor geluid wanneer sprake is van cumulatie.	De gemeente wijst de indiener erop dat de cumulatie van geluid reeds is opgenomen in de NRD als onderdeel van het milieuonderzoek naar geluid. De gemeente ziet daarom op dit moment geen reden om, vooruitlopend op deze rapportage, met een strengere norm te komen voor geluidshinder door cumulatie.	Nee
13	De indieners geven aan dat het omrekenen naar verkeersequivalente geluidsniveaus op blz. 35 vragen oproept. Zij stellen dat het geluid van windturbines laagfrequent is en daarom niet vergelijkbaar met verkeerslawaaï.	De cumulatieregels voor geluid schrijven voor dat alle geluid wordt omgerekend naar verkeersequivalente geluidsniveaus om de geluidsbelasting op omliggende woningen te bepalen. Het omrekenen van verschillende geluidsbronnen naar hinderequivalente niveaus is inherent aan het uitvoeren van een GES voor het milieu effect geluid.	Nee
14	De indieners stellen dat de aanwezigheid van een defensieradar wel moet worden meegenomen in het MER, omdat het gaat om de externe veiligheid.	Radar is geen milieuthema en zal niet worden betrokken in het MER. Voordat een vergunning kan worden verleend moet evenwel eerst toestemming van het ministerie van Defensie zijn verkregen.	Nee
15	De indieners wijzen erop dat windmolens binnen een straal van 75 km van een defensieradar maximaal 114 meter boven NAP hoog mogen zijn. Volgens de indieners mogen windmolens rond de	De 114 meter hoogte moet anders worden gelezen: indien de windturbines hoger worden dan 114 meter is een Radarhindertoetsing verplicht. Uit deze toetsing kan alsnog	Nee

	Maas en Waalweg ter hoogte van Winssen daarom maximaal 107,5 meter hoog zijn. Dit moet volgens de indieners worden meegenomen in de mer-procedure.	blijken dat de windturbines niet tot ontoelaatbare verstoring van het radarbeeld leiden.	
16	De indieners wijzen erop dat op blz. 18 van het NRD de invliegroutes van luchthavens en laagvlieggebieden in het algemeen dienen te worden meegenomen, terwijl dit punt niet wordt genoemd als te onderzoeken punt in de paragraaf over externe veiligheid. De indieners suggereren daarnaast dat de kaarten met laagvliegroutes niet kloppen met de praktijk en hebben zelf in een kaart de werkelijke laagvlieg route van helikopters en chinooks, parallel aan de A50 toegevoegd.	De belemmering invliegfunnels van luchthavens en laagvlieggebieden wordt niet nader onderzocht in de paragraaf over externe veiligheid omdat deze belemmering op de beoogde locatie geen rol speelt. De gemeente baseert zich daarbij op de officiële kaarten met zone aanduidingen.	Nee
17	Volgens de indieners blijkt uit jurisprudentie over de stikstofproblematiek dat de gevolgen voor het nabije Natura 2000 gebied wel degelijk moeten worden onderzocht, zelfs bij afstanden groter dan 1,4 km. De indieners stellen dat de volgende passage uit blz. 31 daarom moet worden aangepast: <i>“Gezien de afstand van de verschillende mogelijke windlocaties tot de dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied (dichtstbijzijnde afstand is ongeveer 1,4km) en de aard en duur van de werkzaamheden lijkt het onwaarschijnlijk dat er significante stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden plaatsvindt door toedoen van deze werkzaamheden. In de bestemmingsplanprocedure zal dit verder worden onderbouwd voor concrete locaties”</i> .	Door de uitspraak van de Raad van State op 29 mei 2019 is het Programma Aanpak Stikstof onderuitgegaan. Hierdoor is tevens de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/j komen te vervallen. De drempelwaarde was de reden dat dergelijke windprojecten vaak onder deze vrijstellingsgrens bleven, gezien de tijdelijkheid en beperkte uitstoot van stikstofemissies. Nu deze drempelwaarde is komen te vervallen zit een dergelijk project sneller aan een vergunningsprocedure Wet natuurbescherming vast (op dit moment). Gezien het detailniveau van het MER is het niet passend om een stikstofberekening (AERIUS-berekening) uit te voeren voor de MER-alternatieven, gezien de onduidelijkheid van het aantal voertuigen, transportroutes en dergelijke. Ten behoeve van het MER en de eventuele vergunningsprocedure Wnb zal voor het voorkeursalternatief (VKA) een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Uit deze AERIUS-berekening zal blijken of er voor het VKA een vergunningplicht geldt en indien het VKA	Nee

		vergunningplichtig is welke maatregelen er moeten worden getroffen om een vergunning Wnb te verkrijgen.	
18	De indieners stellen dat wanneer er windmolens worden geplaatst langs de Maas en Waalweg in Winssen, de planschade voor de gemeente Beuningen zo enorm hoog zal worden dat de gemeente dit niet kan betalen.	Waardevermindering kan zich voordoen wanneer sprake is van een vermindering van het woon- en leefgenot, of wanneer nieuwe planologische beperkingen worden gesteld aan het gebruik of de bouwmogelijkheden van het onroerend goed. Als de ontwikkeling doorgang vindt kan een verzoek om planschade worden ingediend. Voor het bepalen van de vraag of voor individuele gevallen sprake is van planschade, en (zo ja) hoe groot de omvang van deze schade is, kent de Wet ruimtelijke ordening (Wro) een aparte procedure. In deze procedure zal een onafhankelijk deskundige, binnen de wettelijke regels, bepalen of er en zo ja, hoe hoog de schade is. Dit recht is opgenomen in "Afdeling 6.1 Tegemoetkoming in schade" van de Wet ruimtelijke ordening. Overigens moet opgemerkt worden dat inkomensderving en/of waardedalingen van onroerend goed geen aanleiding vormen om af te zien van verlening van de omgevingsvergunningen voor het windpark. Dit is in beginsel slechts anders indien de hoogte van de uit te keren planschade dusdanig hoog is dat de omgevingsvergunning niet langer (economisch) uitvoerbaar is. De gemeente heeft op dit moment geen aanwijzingen dat dit het geval zou zijn. Overigens wordt eventuele planschade in de praktijk verhaald op de initiatiefnemer van het windpark. Dit wordt vastgelegd in een zogenaamde anterieure overeenkomst.	Nee

19	Volgens de indieners komt bij het produceren en plaatsen van een windmolen zoveel CO ₂ vrij, dat ze pas na 7 jaar rendabel zijn wat betreft CO ₂ .	Het valt niet te ontkennen dat er bij het produceren en plaatsen van windmolens CO ₂ vrij komt. Echter, na 3 tot 6 maanden draaien heeft een windturbine die hoeveelheid CO ₂ -uitstoot al bespaard. (bron: milieucentraal.nl)	Nee
20	Volgens de indieners is de belastingbetaler de dupe omdat windmolens alleen maar mogelijk zijn dankzij de subsidie. De terugverdientijd is er nauwelijks volgens de indieners, omdat de windmolen daarna alweer verouderd is en vervangen moet worden. De indieners noemen wind energie een big business, met de investeerders in Noord-Nederland als winnaars en de omwonenden in Noord-Nederland als verliezers door planschade.	Dankzij de kaders die de gemeente stelt voor windenergie initiatieven, komen de lusten van het te ontwikkelen windpark mede ten goede aan de Beuningse samenleving. Deze kaders omvatten onder andere een compensatieregeling voor omwonenden, gesocialiseerde grondcontracten, een lokaal gebiedsfonds en mogelijkheid tot participatie in een energiecoöperatie.	Nee
21	Volgens de indieners moeten recreatieschade, verlies van het leefgenot, cumulatieve geluidsschade en landschapsschade in het MER worden meegenomen.	Recreatieschade, verlies van leefgenot, cumulatieve geluidsschade en landschapsschade zijn geen milieueffecten. In het MER zal wel worden ingegaan op de aspecten geluid (waaronder cumulatie) en landschap.	Nee
22	Volgens de indieners passen XXL windturbines niet in het kleinschalige serene landschap met weids uitzicht over de weilanden, waar geen hoge bomen zijn die de turbines kunnen verhullen. De indieners stellen dat het ten koste gaat van de recreatiemogelijkheden voor Winssenaren. De indieners geven aan dat zij al veel recreatiegebieden kwijtraken door de komst van de Geertjesgolf, en stellen dat alles wat hier mooi en liefelijk was straks is verpest. Volgens de indieners komt zo ook geen toerist meer om te recreëren, wat het einde betekent van recreatie in en nabij Winssen.	Op voorhand is aan te nemen dat er een impact zal zijn op landschappelijke waarden en ook op de beleving ervan. Er kan echter niet op voorhand worden uitgesloten dat er negatieve impact zal zijn op het recreatief gebruik van het gebied.	Nee

23	Volgens de indieners moeten de gevolgen voor vogels en vleermuizen worden meegenomen in het MER. De indieners vinden vogels mooi en een onmisbare schakel in de natuur. Ook wijzen de indieners erop dat rechters gevoelig zijn voor argumenten met betrekking tot foerageergebieden en trekroutes van vleermuizen.	Ten behoeve van het MER zijn reeds de ecologische onderzoeken in gang gezet. De focus van deze onderzoeken ligt met name op de gevolgen van windturbines op vogels en vleermuizen. Er worden derhalve diverse veldwerkrondes uitgevoerd die zich toespitsen op vogels en vleermuizen en de foerageer- en trekroutes van deze soortengroepen. De uitkomsten van dit ecologisch onderzoek zullen worden verwerkt in een rapport; welke zal worden opgenomen als bijlage van het MER.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z2 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:		Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07056	
Datum zienswijze:		8 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Volgens de indieners is in het NRD de keurig de gewenste inhoud aangegeven, maar helaas op een standaardwijze die gebruikelijk is voor standaard windprojecten in Nederland. Echter, stellen de indieners, gaat het hier niet om een standaard project vanwege de voorgeschiedenis, een traject van enkele jaren tussen de vaststelling van de Energievisie en het raadsbesluit van april 2019. Volgens de indieners zijn inwoners tijdens dit traject op allerlei momenten de gelegenheid geboden om inspraak gegeven, om zo draagkracht te verwerven. De indieners noemen het een gemiste kans om in het MER niet in te gaan op deze gegeven inspraak. Dit zal er volgens de indieners toe leiden dat de insprekers niet gehoord, serieus genomen of miskend zullen voelen met onacceptabel verlies aan draagvlak als gevolg.	De NRD is opgesteld om te laten zien hoe de milieueffecten zullen worden onderzocht. Het proces voorafgaande aan het MER is geen milieueffect en wordt hierdoor niet genoemd. Dit houdt niet in dat de gemeente geen rekening houdt met de inspraak die inwoners in de afgelopen jaren heeft gegeven. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in het feit dat een uiteindelijk te vergunnen windparkopstelling overeen moet komen met het raadsbesluit dat is gebaseerd op het advies in het Locatieplan Zon & Wind.	Nee
2	Naast het beleidskader en wettelijk kader dient er daarom volgens de indieners een apart hoofdstuk te worden opgenomen waarin omschreven wordt welke inspraak plaats heeft gehad. Het MER	Zie het antwoord bij nr. 1. Aan de aspecten ‘gezondheid’ en ‘landschap’ zal in het MER aandacht worden besteed.	Nee

	dient in te gaan op alle aspecten van deze inspraak. Hierbij dient het al dan niet wettelijk verplicht te zijn geen rol te spelen. Dat zal vooral voor de drie veelgenoemde aspecten effecten op gezondheid, leefmilieu en landschapsbeleving, gedetailleerd moeten gebeuren onder voldoende verwijzing naar wetenschappelijke literatuur.		
3	De indieners stellen voor om op basis van de eerder gegeven inspraak, in het bijzonder over gezondheid, leefmilieu en landschapsbeleving, een extra alternatief mee te nemen in het MER, een zogenaamd "meest milieuvriendelijke alternatief".	In het MER zullen verschillende alternatieven worden onderzocht. De alternatieven zullen verschillen op basis van grootte en aantal. Hiermee ontstaat er een goed beeld van de milieueffecten van de verschillende alternatieven. Op basis van de alternatieven wordt een voorkeursalternatief gekozen. Het meest milieuvriendelijke alternatief zal niet dusdanig meer informatie opleveren dat deze persé onderzocht moet worden.	Nee
4	Onder 3.2.1 is volgens de indieners nog te vermelden de inspraak van bewoners tijdens het gehele voortraject.	Zoals in paragraaf 3.2.2 is te lezen volgt de keuze voor de beoogde locatie uit een uitgebreid gebiedsproces dat gemeente heeft doorlopen met haar inwoners. In 3.2.1 wordt deze factor aangeduid als 'advies van de Gebiedsraad'.	Nee
5	Onder 3.2.2 in Tabel 1 bij Leefomgeving dient volgens de indieners te worden aangegeven de mate van geluidshinder dat wordt ondervonden door bewoners. De indieners vragen of de raad meent dat de wettelijke norm, die geluidshinder bij 10 % van de omwonenden toelaat, acceptabel is. De indieners geven aan dat het voorschrijven van de toepassing van relatief stille turbines grote invloed heeft.	In 3.2.2 worden de aspecten en hun beoordelingscriteria genoemd die worden onderzocht in het planMER. Het detailniveau van een planMER is anders dan van een projectMER. In het projectMER wordt voor het aspect geluid getoetst of, en zo ja hoeveel, woningen niet voldoen aan de wettelijke norm van 47 Db Lden. De gemeente wijst er daarnaast op dat het overlastpercentage waarnaar wordt verwezen alleen geldt voor de woningen die	Nee

		precies op, of net buiten, de 47Db Lden geluidscontour van windturbines gesitueerd zijn. Het percentage van alle omwonenden dat overlast ervaart is dus lager.	
6	Onder 3.2.2 in Tabel 1 moet volgens de indieners het aspect Volksgezondheid en de mate van schade die kan ontstaan bij omwonenden worden toegevoegd. Die speelde bij de eerder genoemde inspraak een grote rol. Er was volgens de indieners onder andere angst voor schade aan de hersenen van baby's als gevolg van infrageluid.	In 3.2.2 worden de aspecten en hun beoordelingscriteria genoemd die worden onderzocht in het planMER. Het detailniveau van een planMER is anders dan van een projectMER. In het projectMER wordt het aspect geluid getoetst aan de hand van de wettelijke norm voor geluid, alsmede een GES. Uit onderzoeken van het RIVM en Bureau LBP/Sight heeft destijds de staatssecretaris, in een brief aan de tweede kamer, geconcludeerd dat de Nederlandse norm voor geluidshinder van windturbines voldoende beschermt tegen laagfrequent geluid (kenmerk brief: IENM/BSK-2014/44564). De gemeente gaat uit van deze conclusies.	Nee
7	Onder 3.2.2 wordt aangegeven dat cultuurhistorie geen rol speelt op het niveau van deze MER. Dat is volgens de indieners onjuist omdat het Winssensche Veld ten westen van de Betenlaan deel uitmaakt van een waardevolle combinatie kom-rivierduin.	In paragraaf 3.2.2 wordt niet genoemd dat cultuurhistorie geen rol speelt op het MER in het algemeen. Het is echter voor het niveau van het planMER moeilijk om groot onderscheid te maken in gebieden op de aspecten bodem, water archeologie en cultuurhistorie. Omdat het bij de cultuurhistorie vaak gaat over grote gebieden en een grotere impact van een gebied/object op zijn omgeving. In het projectMER spelen deze aspecten wel degelijk een rol en zullen deze ook worden onderzocht.	Nee

8	Onder 3.3 in de 2e alinea moet volgens de indieners een pijltje worden toegevoegd met “De opstelling moet zoveel mogelijk rekening houden met de inspraak in het voortraject.”	Naar het voortraject wordt in de betreffende opsomming gerefereerd door het punt ‘Opstelling moet stroken met het advies van de Gebiedsraad’.	Nee
9	Onder 3.1.1 wordt de geluidsbronsterkte van de turbines niet genoemd als “bandbreedte”. Het is volgens de indieners heel goed mogelijk drie klassen turbines (bijvoorbeeld geluidsarm, gemiddeld en geluidssterk) te onderscheiden en dan te laten zien wat de gevolgen zijn. Het aandeel laag frequent geluid is hierbij volgens de indieners ook van belang.	Voor de MER-alternatieven zal een referentiewindturbine type worden bepaald, zodat het mogelijk is om de verschillende alternatieven met elkaar te vergelijken. Voor de omgevingsvergunningaanvraag zal een onderzoek op bandbreedte (minimale en maximale effecten) worden uitgevoerd. Bij de omgevingsvergunning zal er worden getoetst aan het activiteitenbesluit.	Nee
10	De indieners wijzen erop, met betrekking tot 4.1, dat de gemeente zelf toepasbaar beleid kan vaststellen, ook als er een wettelijk kader bestaat. Volgens de indieners is er niets dat de gemeente verhindert om een eigen afweging te maken of de overlast en/of schade, die bij de wettelijke norm optreedt wel acceptabel wordt gevonden, gezien de gunstige mogelijkheden om onder de norm te blijven zonder dat de realisatiemogelijkheden van een windproject ernstig worden beperkt. Het is daarbij het advies van de indieners om in het MER te laten zien wat de mogelijkheden zijn om te voldoen aan het WHO advies voor geluid. Ook voor laagfrequent geluid moet volgens de indieners worden gekeken of niet een strengere norm moet worden gebruikt dan de bestaande wettelijke norm.	De gemeente wijst erop dat er besloten is om met een bovenwettelijke stilstandregeling de slagschaduw op burgerwoningen te reduceren tot nul. In het MER wordt voor het milieueffect geluid het aantal woningen binnen de 47 dB Lden en 42 dB Lden contouren als beoordelingscriteria gebruikt. Deze geven voldoende inzicht om de alternatieven op dit aspect met elkaar te vergelijken. De gemeente ziet daarom op dit moment geen reden om, vooruitlopend op het MER, met een strengere norm te komen voor geluidshinder. Uit onderzoeken van het RIVM en Bureau LBP/Sight kan daarnaast worden geconcludeerd dat de Nederlandse norm voor geluidshinder van windturbines voldoende beschermt tegen laagfrequent geluid. Windturbines moeten voldoen aan deze norm.	Nee

11	Onder 4.2 wordt volgens de indieners de informatie gemist dat de wettelijke norm voor gewoon geluid betekent dat ca 10% van de omwonende daadwerkelijk geluidshinder ondervindt. Zolang de raad geen uitspraak heeft gedaan dat zij de wettelijk norm voldoende vindt, dient volgens de indieners in het MER ook informatie te worden gegeven op welke manier dit aantal bewoners om laag kan worden gebracht en wat dat betekent voor de realisatie van het windproject. Het WHO-advies zou daarbij volgens de indieners minimaal leidend moeten zijn.	De gemeente wijst er daarnaast op dat het overlastpercentage waarnaar wordt verwezen alleen geldt voor de woningen die precies op, of net buiten, de 47dB Lden geluidscontour van windturbines gesitueerd zijn. De gemeente ziet er geen nut in om dit specifieke percentage te vermelden omdat het dus niet gaat om een algemeen percentage voor alle omwonenden. In het MER worden het aantal woningen binnen de 47 dB Lden en 42 dB Lden als beoordelingscriteria gebruikt. Deze geven voldoende inzicht om de alternatieven met elkaar te vergelijken. Bij de omgevingsvergunning zal verder worden getoetst aan het activiteitenbesluit.	Nee
11	Onder 2.2 wordt volgens de indieners heel kort ingegaan op de grote angst bij omwonenden voor schade aan de hersenen van baby's als gevolg van Infrageluid van de turbines. Het moet, stellen de indieners, toch duidelijk zijn dat dit precies de verkeerde manier is om deze angsten weg te nemen en vertrouwen bij omwonenden te winnen dat hun angsten ongegrond zijn. Dit kan volgens de indieners alleen als dat uit een gedegen studie gebaseerd op alle beschikbare wetenschappelijke lectuur ook echt blijkt. De indieners stellen dat zulk een studie moet worden opgenomen in het MER en de GES als bijlage.	Uit onderzoeken van het RIVM en Bureau LBP/Sight heeft destijds de staatssecretaris, in een brief aan de tweede kamer, geconcludeerd dat de Nederlandse norm voor geluidshinder van windturbines voldoende beschermt tegen laagfrequent geluid (kenmerk brief: IENM/BSK-2014/44564). De gemeente ziet daarom geen reden om een extra studie te laten opnemen in het MER, anders dan het milieuonderzoek en de GES naar het aspect geluid zoals beschreven in de NRD.	Nee
12	De indieners stellen dat in het MER wel informatie moet staan wat de vermindering van de stroomproductie betekent voor het rendement van het project. De locatie van de turbines is volgens de indieners van invloed op dit effect.	In het MER wordt voor alle opstellingsalternatieven gekeken naar de energieopbrengsten en de vermeden emissies. Daarin wordt rekening gehouden met de opbrengstderving als gevolg van de benodigde mitigerende maatregelen om te voldoen aan de normen voor slagschaduw en geluid zoals vastgesteld in het Activiteitenbesluit.	Nee

13	De indieners willen erop wijzen dat windturbines in de nabijheid een negatieve invloed zullen hebben op de weidevogels die broeden in en rondom het Gelders Natuurnetwerk gebied in Wijchen zuidelijk van Bergharen net westelijk van de Betenlaan.	Ten behoeve van het MER zijn reeds de ecologische onderzoeken in gang gezet. Onderzoek naar de mogelijke effecten op weidevogels maakt deel uit van dit onderzoek.	Nee
14	Volgens de indieners moet het beoordelingskader uit hoofdstuk 5 worden uitgebreid op basis van de eerder genoemde zienswijzen uit het voortraject.	In hoofdstuk vijf worden de beoordelingskaders beschreven voor de milieueffecten die worden meegenomen in het MER. De door de indiener genoemde thema's uit het voortraject, gezondheid en landschap zijn hierbij inbegrepen. Voor het thema leefomgeving zal in het planMER gekeken worden naar het aantal geluidsgevoelige objecten binnen 500 en 1000 meter van het locatiealternatief.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z3 – Stichting Tegenwind

Naam instantie/indieners:		Stichting Tegenwind	
Datum zienswijze:		17 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Volgens de indieners blijkt uit paragraaf 1.1 dat vanwege de kosten gekozen wordt voor windturbines. De indieners stellen dat het niet alleen moet gaan om de kosten , maar ook om het milieueffect, het effect op mens en dier. De indieners vinden dat de opmerkingen over kosten in het rapport veelzeggend zijn over de insteek van het rapport.	De milieueffecten van het voorgenomen windpark zullen uitgebreid worden onderzocht in her MER waarvoor is getracht de reikwijdte en detailniveau te bepalen.	Nee
2	Volgens de indieners is de stelling “Het MER zal op formele wijze deze gedachtegang onderbouwen” (paragraaf 3.2.2) suggestief en vooringenomen. De indieners vinden dat de NRD en MER objectief en onafhankelijk dienen te zijn en de gemeente Beuningen dit dient te verzekeren door zich te onthouden van sturende en suggestieve stellingname in de NRD in welke vorm dan ook. De indieners vinden dat de gemeente zich tot het uiterste moet inspannen om iedere vorm van vooringenomenheid en beïnvloeding van de onderzoeksresultaten te vermijden en voorkomen.	De uiteindelijk te vergunnen windparkopstelling moet overeenkomen met het raadsbesluit dat is gebaseerd op het advies in het Locatieplan Zon & Wind. De locatiekeuze van de uiteindelijke windturbines wordt, naast de milieueffecten, ook bepaald door economische, politieke en sociaal-maatschappelijke elementen. Doordat er al een gebiedsproces is doorlopen is voor het projectMER al een zoekzone aangewezen. Deze zoekzone zal ook, naast andere gebieden, worden onderzocht in het planMER.	Nee

		De gemeente zal zich inspannen om iedere vorm van vooringenomenheid en beïnvloeding van de onderzoeksresultaten te vermijden en voorkomen.	
3	Volgens de indieners is de eerste stap om alle vormen van alternatieve energiewinning op een rij te zetten en ze stellen dat uit niets blijkt dat een dergelijk diepgaand onderzoek heeft plaatsgevonden.	In 2017 is de energievisie 'Energiek Beuningen' vastgesteld, waarin de rol van diverse duurzame energiebronnen is afgewogen. Ook in het gebiedsproces dat is doorlopen is gekeken naar alternatieve energiebronnen maar is gekozen voor zon en wind.	Nee
4	De indieners vinden dat de aanleg van zonneparken in het MER onderzoek opgenomen moet worden.	De beoordeling van zon-initiatieven verlopen via een separaat selectieproces. Voor het Kommengebied bestaat een uitgebreide ruimtelijke procedure. De processen van wind en zon, zowel planologisch als procedureel worden apart doorlopen omdat beide trajecten een eigen dynamiek en tijdshorizon kennen. Na een eerste uitvoeringscyclus van zon en wind zal een evaluatie op basis van de energievisie 'Energiek Beuningen' plaatsvinden.	Nee
5	De indieners vinden dat de vaste verhouding 1:2 zon-wind niet als uitgangspunt in het NRD rapport moet worden opgenomen. Ze vinden, ten aanzien van paragraaf 2.2 dat expliciet gemaakt dient te worden dat ook andere verhoudingen acceptabel zijn.	In het Locatieplan Zon & Wind is geadviseerd zon en wind in de verhouding 1:2 te realiseren. De gemeenteraad heeft besloten om hiermee in beginsel akkoord te gaan. Dat is voor de gemeente voldoende uitgangspunt/grond om daarmee door te gaan.	Nee
6	De indieners vinden dat duidelijk gemaakt dient te worden dat het zoekgebied zeer dicht tegen woonwijken en kernen aanligt.	Dankzij de kaarten en de tekstuele beschrijvingen van het zoekgebied in het NRD, is het niet waarschijnlijk dat er onduidelijkheden kunnen ontstaan over de locatie van het zoekgebied. De afstand tot woningen is daarnaast	Nee

		opgenomen in het NRD als te onderzoeken criterium voor het planMER.	
7	De indieners vinden dat het zoekgebied onzorgvuldig is gekozen en er ten onrechte gesteld wordt dat er ten opzichte van het zoekgebied relatief weinig mensen wonen. De indieners vinden dat ook andere zoekgebieden moet worden meegenomen in de NRD en de MER en het zoekgebied moet worden uitgebreid met het gebied rond de zandwinplas Nederzand, het gebied ten noorden van de N322 en het gebied op en bij de ARN.	In het planMER wordt voor de gehele gemeente gekeken waar er locaties zijn windenergie. De mogelijke locaties worden met elkaar vergeleken op basis van de gestelde beoordelingscriteria voor het planMER, zie tabel 1. Hiermee worden de andere zoekgebieden meegenomen in het planMER. Voor het projectMER-deel geldt dat het zoekgebied zorgvuldig is afgewogen op basis van het gebiedsproces dat is doorlopen en het raadbesluit dat hierover is genomen.	Nee
8	Volgens de indieners kan er vanwege de keuze van het zoekgebied aanzienlijke overlast ontstaan voor de bevolking van Beuningen vanwege geluid en slagschaduw.	Het risico op aanzienlijke overlast door slagschaduw heeft de gemeente reeds ondervangen. Er is namelijk als bovenwettelijke norm gesteld dat slagschaduw op woningen tot nul gereduceerd moet worden door middel van een stiltstandvoorziening. Dit staat beschreven in het NRD. Met betrekking tot geluid wordt er getoetst aan de wettelijke norm ten behoeve van het voorkomen of beperken van geluidshinder uit artikel 3.14 van het Activiteitenbesluit.	Nee

9	Volgens de indieners moet in paragraaf 3.3 een toelichting komen te staan met de typen beïnvloedingen van windturbines op woningen, waaronder hinder en planschade.	De opsomming in paragraaf 3.3 waar de indiener naar refereert gaat over de (veelal fysieke of technische) aspecten / ruimtelijke belemmeringen voor windenergie, zoals gas- en buisleidingen, hoogspanningsmasten, infrastructuur en ook woningen waarmee uiteraard rekening wordt gehouden bij het ontwerp van een realistische opstellingsalternatief van een windturbinepark. De te onderzoeken effecten van de opstellingsalternatieven op de omgeving, zoals geluidshinder, worden beschreven in hoofdstukken 4 en 5 van het NRD.	Nee
10	Volgens de indieners ontbreekt de insteek om onderzoek te doen naar de cumulatieve effecten van andere voor de omwonenden (en dieren) bestaande hinder veroorzakende bronnen. Zij vinden dat in de MER onderzoek gedaan moet worden naar de cumulatieve effecten van bestaande bronnen van hinder.	In het geluidsonderzoek behorende bij het MER zal de cumulatie met andere geluidsbronnen worden betrokken.	Nee
11	De indieners vinden dat de gemeente een fatsoenlijke planschaderegeling dient op te zetten voor omwonenden dan wel er voor zorg te dragen dat in latere processtappen alsnog een planschaderegeling wordt zeker gesteld.	Waardevermindering kan zich voordoen wanneer sprake is van een vermindering van het woon- en leefgenot, of wanneer nieuwe planologische beperkingen worden gesteld aan het gebruik of de bouwmogelijkheden van het onroerend goed. Als de ontwikkeling doorgang vindt kan een verzoek om planschade worden ingediend. Voor het bepalen van de vraag of voor individuele gevallen sprake is van planschade, en (zo ja) hoe groot de omvang van deze schade is, kent de Wet ruimtelijke ordening (Wro) een aparte procedure. In deze procedure zal een onafhankelijk	Nee

		deskundige, binnen de wettelijke regels, bepalen of er en zo ja, hoe hoog de schade is. Dit recht is opgenomen in "Afdeling 6.1 Tegemoetkoming in schade" van de Wet ruimtelijke ordening. Overigens moet opgemerkt worden dat inkomensderving en/of waardedalingen van onroerend goed geen aanleiding vormen om af te zien van verlening van de omgevingsvergunningen voor het windpark. Dit is in beginsel slechts anders indien de hoogte van de uit te keren planschade dusdanig hoog is dat de omgevingsvergunning niet langer (economisch) uitvoerbaar is. De gemeente heeft op dit moment geen aanwijzingen dat dit het geval zou zijn. Overigens wordt eventuele planschade in de praktijk verhaald op de initiatiefnemer van het windpark. Dit wordt vastgelegd in een zogenaamde anterieure overeenkomst.	
12	De indieners vinden dat "omwonende" in het NRD, het MER en specifiek de planschaderegeling, gedefinieerd dient te worden als zijnde huiseigenaren die binnen een straal van 2500m van de dichtstbijzijnde windturbine wonen.	De gemeente ziet geen aanleiding om een definitie voor omwonenden toe te voegen aan het MER omdat daarin de milieueffecten worden getoetst aan het Activiteitenbesluit en de bovenwettelijke norm voor slagschaduw. Een planschaderegeling valt buiten de reikwijdte van de MER en het NRD.	Nee
13	De indieners vinden dat het aantal objecten binnen 2500m met last van slagschaduw en overige hinder opgenomen moet worden als beoordelingscriterium.	Als beoordelingscriterium voor slagschaduw wordt ook gekeken naar het aantal woningen binnen de 0-uur	Nee

		contour. Hiermee wordt er gekeken naar alle woningen die slagschaduw ontvangen. Voor geluid wordt er naast het aantal woningen binnen de 47 dB Lden-contour ook gekeken naar het aantal woningen binnen de 42 dB Lden-contour. Op basis van beide beoordelingscriteria is het, volgens de gemeente, mogelijk om een goede afweging te maken wat betreft hinder voor omwonenden en hoeft het door de indiener aangedragen criterium niet worden overgenomen.	
14	Volgens de indieners heeft de gemeenteraad een 0-uur slagschaduw norm afgesproken. De indieners vinden dat in het MER rapport opgenomen moet worden dat uitgegaan wordt van 0-uren slagschaduw zoals afgesproken in de gemeenteraad	De gemeente heeft als bovenwettelijke norm gesteld dat slagschaduw op woningen tot nul gereduceerd moet worden door middel van een stilstandvoorziening. Dit staat reeds beschreven in het NRD. Mogelijk zal hiernaar een verwijzing worden opgenomen in het MER.	Nee
15	De indieners vinden dat in de MER inzicht gegeven moet worden in de benodigde stilstand om aan de maximale schaduwduur van maximaal 5:40 per jaar en maximaal 0 uur per jaar te voldoen (en dus niet alleen "indien nodig").	In het MER zal inzicht gegeven worden in de benodigde stilstand om aan de wettelijke norm van 5u40 per jaar en de bovenwettelijk gestelde norm van 0 uur per jaar te voldoen.	Nee
16	Volgens de indieners is in eerdere afspraken met de gemeenteraad de norm van 42 dB(A) aangehouden. De indieners vinden dat de Lden norm voor het onderzoek 42 dB(A) dient te zijn.	Er zijn hierover geen afspraken gemaakt met de gemeente.	Nee
17	De indieners stellen dat van turbines met een tiphoogte van 250m nog onbekend is wat de geluidsoverlast zal zijn omdat geluids- en frequentiebanden niet bekend zijn.	Voor de MER-alternatieven zal een referentiewindturbine type worden bepaald waarbij de geluids- en frequentiebanden bekend zijn. Voor de vergunningaanvraag zal een onderzoek op bandbreedte (minimale en maximale effecten) worden uitgevoerd. Bij	Nee

		de omgevingsvergunning zal er worden getoetst aan het activiteitenbesluit.	
18	De indieners vinden dat m.b.t. het aspect leefomgeving het beoordelingscriterium uitgebreid moet worden met een extra norm van 2500m; dus: 500, 1000 en 2500m. Zij stellen dat 12 maal de rotordiameter ook 2500 meter is.	De gemeente is van mening dat de huidige beoordelingscriteria voor leefomgeving voor het planMER voldoende zijn om de verschillende mogelijke locaties met elkaar te vergelijken. Effecten op de leefomgeving treden op in de omgeving van windturbines. 2500 meter is zo'n grote afstand dat van significante hinder geen sprake kan zijn.	Nee
19	De indieners vinden dat er vóóraf duidelijkheid moet zijn m.b.t. fabrikant en type windturbines zodat de NRD en MER op basis daarvan uitgevoerd worden om tot objectieve en betrouwbare uitkomsten te komen.	Voor de MER-alternatieven zal een referentiewindturbine type worden bepaald. Voor de vergunningaanvraag zal een onderzoek op bandbreedte (minimale en maximale effecten) worden uitgevoerd. Bij de omgevingsvergunning zal er worden getoetst aan het activiteitenbesluit.	Nee
20	De indieners wijzen erop dat ook de WHO en de GGD's waarschuwen voor de gezondheidsrisico's van windturbines.	De gemeente is hiervan op de hoogte en neemt dit ter kennisneming aan.	Nee
21	Volgens de indieners zal er een ernstige aantasting van het kommengebied ontstaan door horizonvervuiling	Op voorhand is aan te nemen dat er een impact zal zijn op landschappelijke waarden en ook op de beleving ervan. Tijdens het MER zal onderzocht worden hoe groot deze impact is en wat de gevolgen daarvan zijn. Aan de hand van een analyse zal er een beoordeling gegeven worden betreffende de impact op het landschap en haar waarden.	Nee
22	Met betrekking tot de stelling: "De aspecten bodem, water, archeologie en cultuurhistorie zijn vanwege het detailniveau van het planMER niet onderscheidend, mede omdat scoring op deze thema's sterk afhankelijk is van de exacte inrichting van een locatie"(paragraaf 3.2.2).	In paragraaf 3.2.2 wordt niet genoemd dat cultuurhistorie geen rol speelt op het MER in het algemeen. Het is echter voor het niveau van het planMER moeilijk om groot onderscheid te maken in gebieden op de aspecten bodem,	Nee

	De indieners vinden dat de aspecten bodem, water, archeologie en cultuurhistorie integraal deel uit maken van het onderzoek en de beoordeling van de locatiealternatieven.	water archeologie en cultuurhistorie. Dit, omdat de exacte locaties van de windturbines niet bekend zijn. In het projectMER spelen deze aspecten wel degelijk een rol zullen deze ook worden onderzocht.	
23	Volgens de indieners zal er milieuschade ontstaan bij Bergharen.	De gemeente neemt dit ter kennisgeving aan en wijst erop dat de milieueffecten van het voorgenomen windpark zullen worden onderzocht in het MER.	Nee
24	De indieners stellen dat er jaarlijks vele duizenden vogels en miljoenen insecten te pletter vliegen op windturbines.	De gemeente neemt dit ter kennisgeving aan. De ecologische onderzoeken zullen uitwijzen wat de effecten van de gekozen windturbineopstellingen op ecologie zijn.	Nee
25	De indieners stellen dat er middels zonne-energie ruimschoots aan de vraag van jaarlijks 731 TJ kan worden voldaan.	De gemeenteraad heeft besloten in beginsel akkoord te gaan met de verhouding 1/3 zon en 2/3 wind. In het raadsbesluit wordt dit ook aangegeven. Dat vormt het uitgangspunt voor het op te stellen MER.	Nee
26	Op basis van deze overwegingen komen de indieners tot de conclusie dat windenergie in Beuningen een slecht alternatief is. De indieners hebben zelf drie alternatieven ontwikkeld en verzoeken dat deze worden toegevoegd aan de te onderzoeken alternatieven in het MER-onderzoek. Deze alternatieven zijn: 1.Opwek van energie in verhouding zon-wind 1:2 met windturbines op zee. In dit alternatief houden de indieners vast aan de verhouding die B&W voorstelt: 1/3 zon en 2/3 wind. Echter in plaats van de wind op land te realiseren wordt een aandeel gekocht in een windpark op	De gemeente dankt de indieners voor hun inbreng, maar zal zich houden aan het raadsbesluit van 9 april 2019 waarin is besloten om windparken- en zonnevelden onder voorwaarden mogelijk te maken. In beginsel in de verhouding 1/3 zon en 2/3 wind waarbij randvoorwaarden zijn opgenomen met betrekking tot mogelijke locaties waarbij een locatie moet voldoen aan het raadsbesluit dat is genomen over het advies in het Locatieplan Zon & Wind.	Nee

	zee ter grootte van ongeveer 500Tj. Het resterende deel wordt zoals gepland met zon opgewekt 2.Opwek van energie met alleen zon. De indieners wijzen erop dat Beuningen beschikt over een groot oppervlak aan “grijze gebieden” die geschikt zijn voor zonneparken en daarnaast kan zij tussen 2020 en 2035 beschikken over nog eens 150ha daarvoor geschikt wateroppervlak in de gerealiseerde en deels nog te realiseren ontzandingsplassen van Nederzand (waarvan het eigendom na de zandwinning bij de gemeente komt te berusten). Daarnaast zijn er volgens de indieners verscheidene boeren die aanbieden om zonneparken te (laten) realiseren, op dit moment al met een omvang van circa 40-50 ha. 3.Opwek van windenergie op een andere locatie. De indieners stellen als alternatief voor om het zoekgebied te concentreren rond de zandwinplas Nederzand. Dat is volgens de indieners een relatief weinig bewoond gebied met ruimte voor 3 à 4 molens.		
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z4 – Particuliere indiener

Naam instantie/indiener:	Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07265		
Datum zienswijze:	15 oktober 2019		
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indiener heeft de zienswijze ingezien en complimenteert de gemeente met het zorgvuldige werk dat is geleverd. De indiener stelt dat de gemeente op de goede weg is en wenst haar succes.	De gemeente bedankt de indiener voor de zienswijze.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z5– Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:	Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07264		
Datum zienswijze:	15 oktober 2019		
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	Volgens de indiener moet in het MER ook het effect van de windmolens op de fijnstofverspreiding van de snelwegen in de omgeving worden onderzocht. En dan met name het effect op de bebouwde gebieden en woonwijken.	Uit een recent onderzoek Impact windmolens op verspreiding luchtverontreiniging (2016) blijkt dat de komst van 6 windmolens nabij een staalfabriek (Tata Steel te IJmuiden), nauwelijks voor veranderingen in de concentratie fijnstof in de omgeving zorgt. Uit het onderzoek bleek dat er geen verandering groter dan 1 procent zou voorkomen. Op basis van dit onderzoek heeft de gemeente besloten om het aspect fijnstofverspreiding niet verder mee te nemen in het MER.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z6 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:		Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07287	
Datum zienswijze:		15 oktober 2019	
Zienswijze:			
Nr.	Tekst uit zienswijze	Beantwoording	Aanpassing R&D?
1	De indiener stelt dat aan de westzijde van het huidige zoekgebied en de beoogde strook voor de plaatsing van windturbines nog 500m grondgebied van de gemeente Beuningen vrij is. De indiener wijst erop dat daar een extra turbine geplaatst zou kunnen worden zodat de meest oostelijk gepositioneerde windturbine geschrapt kan worden uit het plan. Deze ligt namelijk het dichtst bij een woonwijk. Door naar het westen op te schuiven wordt de afstand tot de woonwijk kleiner volgens de indiener.	Op basis van het genomen raadsbesluit is het zoekgebied uitgebreid naar het westen. Hierbij is niet geheel uitgebreid tot aan de westgrens. Vanuit het feit dat er 4 a 5 windturbines worden beoogd, is deze uitbreiding logisch. Een uitbreiding tot aan de westgrens betekent een verdere toename van varianten. Ook in het gebiedsproces is aan de orde gekomen om niet helemaal de gemeentegrenzen op te zoeken in verband met het nemen van eigen verantwoordelijkheid in de energieopgave. Tevens ligt er een buiszonering en een cluster met woningen nabij de gemeentegrens. De zoekzone is om deze redenen tot aan de huidige grens uitgebreid. Gezien de complexiteit en continuïteit van het proces wordt de zoekzone niet nog verder uitgebreid tot aan de westgrens. Overigens wordt in het planMER-gedeelte het gehele grondgebied van de gemeente Beuningen beschouwd, dus ook het gebied tussen de zoekzone en de gemeentegrens aan westzijde.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z7 – Particuliere indieners

Naam instantie/indieners:		Collectief van bewoners en grondeigenaren IN19.07177	
Datum zienswijze:		15 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners geven aan als omwonenden geen negatieve houding te hebben op het windenergie initiatief in de gemeente Beuningen. De wijze waarop het project vorm lijkt te gaan krijgen, met professionele ontwikkelaars in combinatie met inwoners van de gemeente via de energietoewerking, vinden zij een juiste en realistische keuze.	De gemeente waardeert de inbreng van de indiener en neemt dit ter kennisgeving aan.	Nee
2	De indieners zouden graag zien dat de afwegingen die het college zal maken ook ziet op de evenwichtige verdeling van lusten en lasten binnen het zoekgebied zelf. Hiermee kan, naast een zorgvuldige afweging van alle ecologische en omgevingsfactoren ook een door de belanghebbenden binnen het gebied gedragen ontwerp van het windpark ontstaan. De indieners zouden de NRD daarom graag uitgebreid zien worden met een toetsingscriterium in de MER voor optimaal draagvlak onder ‘Onderwonenden’. Daarmee bedoelen zij omwonenden op een afstand van tussen de 250 en 600 meter van de windturbines.	De gemeente neemt dit ter kennisgeving aan en wil graag ook de dialoog aangaan met de ‘onderwonenden’. De gemeente heeft een informeel participatieproces naast het ruimtelijke proces om dit bespreekbaar te maken. Aangezien het geen milieueffect betreft valt dit onderwerp niet binnen de reikwijdte van het MER.	Nee

	De indieners wijzen erop dat deze groep omwonenden de meeste overlast zal ondervinden terwijl er opstellingen denkbaar zijn waarbij de vergoedingen voor het opstalrecht elders vallen of slechts bij een deel van deze groep. Daardoor kunnen de lusten en lasten uit balans raken en dit willen zij graag vermijden. De indieners gaan in de MER fase graag verder de dialoog aan met de gemeente en de initiatiefnemers om de invulling van het voorstelde criterium vorm te geven.		
3	De indieners hebben een opstellingsalternatief op een kaart toegevoegd die hoofdzakelijk is gesitueerd op de perceelseigendommen van de indieners en die volgens hun zal resulteren in draagvlak. Deze gaat uit van een lijnopstelling met in het oostelijk deel een lichte afbuiging waarmee tevens grotere afstand wordt gecreëerd ten opzichte van de drukkere woongebieden in Ewijk en Beuningen.	De gemeente waardeert de inbreng van de indiener en zal het ingediende opstellingsalternatief bekijken.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z8 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:		Particuliere indiener IN19.07137	
Datum zienswijze:		12 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indiener wijst erop dat de NRD voorstelt de planfase en vergunningsfase gelijktijdig te doorlopen, mede om de doorlooptijd te verlagen. De indiener stelt dat deze aanpak ook gevaren kent. De indiener meent te weten dat in de vergunningsaanvraag de plaats waar de windturbines komen te staan moet vastliggen. Dat houdt in dat specifieke grondeigenaren een monopoliepositie krijgen. De indiener waarschuwt de gemeente voor het risico dat de onderhandelingen van de initiatiefnemers stroef verlopen en er aanzienlijke vertraging of zelfs afstel kan ontstaan.	De gemeente waardeert de inbreng van de indiener en neemt dit ter kennisgeving aan. De gemeenteraad besloot om een onafhankelijke MER op te laten stellen. Dit betekent dat de gemeente formeel gezien nog initiatiefnemer is. Voor het bepalen van een voorkeursalternatief dienen daarom ook goede afspraken over vergoedingen gemaakt te worden om zo onafhankelijk het vergunning traject te doorlopen.	Nee
2	Het lijkt de indiener wenselijk een gemeenschappelijke aanleg van de kabelaansluiting in het proces op te nemen waarmee aanzienlijke kosten kunnen worden bespaard. Volgens de indiener betreft dit ook kostenbesparingen voor zonnenvelden. Van deze besparingen kan volgens de indiener een gebiedsfonds profiteren. Dit maakt het aantrekkelijker voor initiatiefnemers om mee te dingen.	De gemeente waardeert de inbreng van de indiener en neemt dit ter kennisgeving aan.	Nee

3	De indiener raadt aan de behoorlijke bezwaren die de inwoners van Beuningen hebben geopperd expliciet te benoemen en in het proces een plek te geven. Zo kan volgens de indiener worden voorkomen dat veel tijd verloren gaat aan onnodige beroepsprocedures. Als voorbeeld noemt de indiener om in het proces niet alleen de inspraak momenten te benoemen maar ook de communicatie naar de bewoners tussentijds in het proces op te nemen. De indiener heeft een alinea geschreven waarmee volgens hem in de inleiding al correct kan worden benadrukt hoe de geuite bezwaren van Beuningen serieus genomen worden.	De gemeente waardeert de inbreng van de indiener en zal de ingediende voorsteltekst bekijken. Aangezien het niet gaat om milieueffecten valt het onderwerp communicatie buiten de reikwijdte van het MER. De gemeente is zich ervan bewust dat een zorgvuldige communicatie en participatie belangrijk is. Hiervoor heeft zij een aparte participatiestrategie opgesteld waarvoor een afzonderlijk proces loopt. Er is in de procedure één mogelijkheid tot beroep en dat is na vaststelling van het bestemmingsplan.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z9 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:		Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07183	
Datum zienswijze:		17 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indiener stelt dat er geen windturbines in het betreffende gebied passen omdat de oppervlakte veel te beperkt is t.o.v. de windturbines en omdat het gebied dusdanig landelijk is.	Wegens wettelijke en ruimtelijke beperkingen biedt vaak alleen het landelijk gebied (gebied buiten de bebouwde kom) uitkomst voor het plaatsen van windturbines. Dat de grootte van windturbines niet tot nauwelijks aansluiting vinden bij het omringende landschap is aanneembaar. Dit moet echter worden onderzocht. De beoogde zoekzone zorgt op regionaal niveau juist voor een goede aansluiting op de twee infrastructurele werken (snelwegen A50 en A73) zoals ook beschreven in provinciaal beleid. Op lokaal niveau zal de impact naar verwachting anders zijn. Dit moet echter, zoals benoemd, onderzocht worden.	Nee
2	De indiener verwacht te veel hinder van de windturbines te hebben door een ernstig repeterend geluid. De indiener verwijst daarbij naar geluidsdeskundigen in opdracht van de gemeente uitspraken hebben gedaan over hetgeen dat geluid wordt versterkt over water. <i>‘we denken dan aan de ontzanding “Geertjes golf” waar dit gebied mee belast wordt.’</i>	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. In het MER worden het aantal woningen binnen de 47 dB Lden en 42 dB Lden als beoordelingscriteria gebruikt. Verder zal er bij een omgevingsvergunning worden getoetst aan het Activiteitenbesluit. Bij de berekening zal ook rekening worden gehouden of er op een bepaalde plek een harde of zachte ondergrond is. Daarbij wordt rekening gehouden met ‘autonome ontwikkelingen’ zoals de nieuwe plas.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z10 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:		Particuliere indieners (geanonimiseerd) IN19.07189	
Datum zienswijze:		18 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners stellen dat de communicatie vanuit de gemeente beperkt is en geven aan dat in de NRD de indruk wordt gewekt dat de betrokkenheid van burgers groot is en de besluitvorming breed gedragen is. Dit is volgens de indieners <i>‘Geenzins het geval’</i> . <i>‘Wij dringen er dan ook bij de gemeente op aan om dit voor het vervolg van dit project serieus te verbeteren.’</i>	De gemeente is zich er van bewust dat een goede betrokkenheid en communicatie essentieel is in dit proces. Naast het formele ruimtelijke proces is de gemeente ook bezig met een informeel participatieproces. De gemeente neemt dit ter kennisgeving aan.	Nee
2	De indieners stellen dat het zoekgebied beschreven in de NRD niet correct is en deze ca. nog 400 a 500 meter richting het westen uitgebreid kan worden. Daarbij verwijzen de indieners naar het volgende: <i>‘De gemeenteraad heeft op 9 april besloten, het zoekgebied uit te breiden naar de westgrens van de gemeente.’</i> Eerder genoemde argumenten n.a.v. het navragen vanuit de indieners,. betreffende dit onderwerp, suggereren dat dit te maken heeft met een gasleiding. Volgens de indieners wordt op figuur 4 duidelijk dat dit niet kan zijn omdat in de figuur al rekening is gehouden met de aanwezigheid van de gasleiding.	Op basis van het genomen raadsbesluit is het zoekgebied uitgebreid naar het westen. Hierbij is niet geheel uitgebreid tot aan de westgrens. Vanuit het feit dat er 4 a 5 windturbines worden beoogd, is deze uitbreiding logisch. Een uitbreiding tot aan de westgrens betekent een verdere toename van varianten. Ook in het gebiedsproces is aan de orde gekomen om niet helemaal de gemeentegrenzen op te zoeken in verband met het nemen van eigen verantwoordelijkheid in de energieopgave. Tevens ligt er een buiszonering en een cluster met woningen nabij de gemeentegrens. De zoekzone is om deze redenen tot aan de huidige grens uitgebreid. Gezien de	Nee

		complexiteit en continuïteit van het proces wordt de zoekzone niet nog verder uitgebreid tot aan de westgrens. Overigens wordt in het planMER-gedeelte het gehele grondgebied van de gemeente Beuningen beschouwd, dus ook het gebied tussen de zoekzone en de gemeentegrens aan westzijde.	
3	De indieners stellen dat de omschrijving op bladzijde 5, paragraaf 2.1 (<i>Het windpark is beoogd in het buitengebied van Beuningen ten zuidoosten en zuidwesten van het knooppunt Ewijk en ten zuiden van bedrijventerrein Schoenaker</i>) suggereert dat de planning van de windturbines in een gebied komt te liggen waar geen woonhuizen worden beïnvloed. De indieners stellen dat dit niet het geval is en zien graag de toevoeging: <i>“ten zuidwesten van de woonwijk de Heuve”</i>	Dankzij de kaarten en de tekstuele beschrijvingen van het zoekgebied in het NRD, is het niet waarschijnlijk dat er onduidelijkheden kunnen ontstaan over de locatie van het zoekgebied. De afstand tot woningen is daarnaast opgenomen in het NRD als te onderzoeken criterium voor het planMER.	Nee
4	De indieners stellen dat de randvoorwaarde ‘Opstelling moet stroken met advies van de Gebiedsraad’ benoemd in paragraaf 3.3 Onderzoeksgebied projectMER niet van toepassing is in tegenstelling tot de andere daar benoemde randvoorwaarden. Dit zijnde omdat de opstelling in het advies van de Gebiedsraad een ‘advies’ is. <i>‘dit is daarmee geen randvoorwaarde maar het gene dat getoetst moet worden aan de overige randvoorwaarden en locatiealternatieven’</i>	De gemeenteraad heeft het advies dat in het Locatieplan staat ter kennisgeving aangenomen. Er is geen specifieke wijziging aangebracht op de opstellingsvoorwaarden. Voor de gemeente is het daarom een leidend principe.	Nee
5	De indieners wijzen erop dat in diverse punten in het rapport financiële kengetallen aangehaald worden in bijvoorbeeld de opbrengst van een windturbine. Dit is volgens de indiener niet relevant voor de MER. Dit is volgens paragraaf, 1.3.1. Doel Notitie Reikwijdte en Detailniveau niet aan de orde waarin staat: <i>‘In de NRD wordt de scope van het MER toegelicht ,</i>	Het beoordelen van de individuele milieueffecten in het MER zal in geenszins worden beïnvloed door financiële kengetallen. Anderzijds is het berekenen van onder andere de energieopbrengst wel een aspect wat behoort tot de milieueffecten.	Nee

	<i>worden de onderzoeksaspecten en onderzoeksmethoden bekend gemaakt en wordt informatie gegeven over de te onderzoeken alternatieven.</i> Het is de zorg van de indieners dat hiermee economische aspecten de keuzen in milieueffecten gaan beïnvloeden.		
6	De indieners stellen dat in figuur 4 (blz. 17) van de concept NRD het onderzoek naar alternatieve locaties is gevisualiseerd. <i>'Hiermee wordt volledig duidelijk dat er 'betere' alternatieve gebieden zijn dan het zoekgebied als advies van de Gebiedsraad'.</i> -De indiener geeft aan de hand van een afbeelding een aantal rode lijnen weer die als alternatieven gezien kunnen worden-. <i>'Deze gebieden zijn niet door de gebiedsraad onderzocht en moeten naar onze mening alsnog als serieuze optie voor het plaatsen van windmolens onderzocht worden.'</i>	In het planMER wordt het gehele grondgebied van de gemeente Beuningen beschouwd waar mogelijke windturbines kunnen worden geplaatst. Hiermee wordt er voldaan aan de wens van de indiener om andere alternatieve gebieden te onderzoeken en beoordelen. De uiteindelijke keuze voor het gebied waar een windpark wordt gerealiseerd is niet alleen ingegeven door milieueffecten, maar heeft ook economische, politieke en sociaal-maatschappelijke elementen, waarbij het raadsbesluit gebaseerd is op het locatieplan Zon & Wind en de voorwaarden daarvan leidend zijn.	Nee
7	De indieners zijn van mening dat geluid voor de inwoners van woonwijk de Heuven het element is die voor de meeste overlast zal zorgen. <i>'De reden hiervoor is dat geluid niet alleen een objectieve maar ook een zeer subjectieve factor is...'</i> <i>'Daarbij spelen cumulatie-effecten een grote rol. Aan de rand van de Heuve zijn er diverse permanente en minder permanente geluidsbronnen.'</i> <i>'Onze zienswijze is om niet alleen uit te gaan van de kwantitatieve norm voor geluidsoverlast maar hierbij rekening te houden met cumulatie van geluid en het beperkt aantal stilte momenten die er nog zijn in 24 uur.'</i>	In het MER worden het aantal woningen binnen de 47 dB Lden en 42 dB Lden als beoordelingscriteria gebruikt. Deze geven voldoende inzicht om de alternatieven met elkaar te vergelijken. Bij de omgevingsvergunning zal verder worden getoetst aan het activiteitenbesluit. In het MER wordt bij het akoestisch onderzoek ook het aspect 'cumulatie' behandeld.	Nee

8	De indieners stellen dat in verschillende gemeentes in Nederland maar ook in het buitenland o.a. Duitsland een meer kwalitatieve norm gebruikt om overlast te voorkomen. <i>‘Onze zienswijze is om deze kwalitatieve norm van 2 km ook in Beuningen toe te voegen aan de normen voor het plaatsen van windmolens hiermee kan veel overlast en gezondheidsklachten naar aanleiding van overlast voorkomen worden.’</i>	Voor het project wordt gewerkt met de normstelling zoals deze is vastgelegd in de Nederlandse wetgeving. Daarnaast wordt in het MER voor bepaalde aspecten inzicht gegeven onder de norm. Hierdoor kunnen de verschillende alternatieven goed met elkaar worden vergeleken.	Nee
9	De indieners stellen dat het bijzonder kwalijk is om een vergelijking te maken met het aantal woningen binnen de schaduwcontouren in relatie tot de hoeveelheid opgewekte energie. Dit getal is volgens de indieners ‘totaal irrelevant’.	Binnen het projectMER worden er verschillende alternatieven onderzocht. Per alternatief wordt bekeken waar en hoeveel gevoelige objecten binnen de slagschaduwcontouren vallen. Om een vergelijking te kunnen doen tussen de alternatieven en om op een voorkeursalternatief uit te komen wordt niet alleen gekeken naar het aantal gevoelige objecten binnen de slagschaduwcontouren, maar ook nog naar de verhoudingen tussen opbrengsten en het aantal gevoelige objecten binnen de contouren. Dit geeft inzicht in het aantal ‘gehinderde’ per opgewekte energie-eenheid. Immers, als twee opstellingen evenveel woningen binnen de contouren hebben, maar een van deze opstellingen veel meer energie produceert, is het logisch om deze opstelling als ‘beter’ te beoordelen. Voor slagschaduw is overigens als randvoorwaarde opgenomen dat de slagschaduw op burgerwoningen tot nul wordt gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandregeling.	Nee
10	De indieners stellen dat zowel in de paragraaf over geluid als in de paragraaf over slagschaduw opmerkingen worden gemaakt over gedeelde energie opbrengsten. Deze getallen zijn volgens de indieners irrelevant.	De betreffende getallen hebben invloed op het beoordelingscriterium ‘energieopbrengst en vermeden emissies’.	Nee

11	De indieners stellen dat bij de beoordelingscriterium in het rapport over de analyse van het voorkomen van emissies elders, alle effecten meegenomen moeten worden. <i>‘alle emissie-effecten van “de wieg tot het graf” van alle materialen die in de windmolen verwerkt zijn en alle diensten die rondom de windmolen verleend worden.’</i> Ze adviseren het volgende: <i>‘neem bij deze vergelijking alle aspecten mee op een kwantitatief onderbouwde methode of laat deze vergelijking weg.’</i>	In het MER wordt alleen inzicht gegeven in het voorkomen van emissies elders door elektriciteitsproductie. Het meenemen van de emissies van de wieg tot het graf van een windturbine geeft geen goede vergelijking, omdat dit dan ook moet gebeuren voor bijvoorbeeld kolen- en gascentrales. Tevens zou het meenemen van de emissie-effecten van de wieg tot het graf niet onderscheidend zijn voor de verschillende alternatieven, aangezien de gebruikte materialen voor de verschillende windturbinetypes niet dusdanig zullen verschillen dat dit onderscheidend zal zijn.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z11 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:		Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07197	
Datum zienswijze:		18 november 2019	
Zienswijze:			
Nr.	Tekst uit zienswijze	Beantwoording	Aanpassing R&D?
1	De indiener stelt dat het er nu op lijkt dat in de NRD met name of enkel naar vogels, in het kader van natuurbescherming, wordt gekeken. Vleermuissoorten dienen ook meegenomen te worden in de beoordeling (zowel bestandsopname als onderzoek naar mogelijk gevolgen), aangezien het strikt beschermde soorten betreft op basis van de wet. Het is volgens de indiener niet uit te sluiten dat de bomenlanen in het onderzoeksgebied /zoekgebied een vaste vliegroute / verbinding vormen tussen nabijgelegen natuurgebieden.	De gemeente begrijpt het standpunt van de indiener dat de NRD lijkt te suggereren dat enkel de effecten op vogels worden onderzocht en beoordeeld. Echter worden ook de effecten op vleermuizen in het ecologisch onderzoek uitvoerig onderzocht. Zo zijn de veldwerkonderzoeken, ook de vleermuizenonderzoeken, inmiddels gestart. In de ecologische rapportage(s) zullen de effecten op vleermuizen en de vliegroutes van deze soortgroep uitvoerig worden beschreven.	Nee
2	De indiener stelt dat: <i>‘In het kader van het minimaliseren van slachtoffers onder vleermuizen, is het verstandig om het effect van de waarschuwingsslampen voor vliegtuigen bewust mee te nemen in de beoordeling van de effecten op beschermde soorten.’</i> Als zinvol en schadebeperkend alternatief is het voorstel om als strikte eis op te nemen t.b.v. de bescherming van vleermuizen, als beoordelingscriterium ‘Effecten op beschermde soorten’, om waarschuwingsslampen te installeren	Vanwege de vliegveiligheid moeten windturbines of -parken worden voorzien van ‘obstakelverlichting’. Momenteel moeten in principe alle windturbines met een tiphoogte hoger dan 150 meter obstakelverlichting hebben. Doordat de uiteindelijk te plaatse opstelling nog niet bekend is en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bezig is om de informatiebladen met betrekking tot de mogelijkheden tot het aanpassen van de verlichting is aan te passen is het niet mogelijk om het als een eis op te nemen.	Nee

	die alleen (automatisch) worden ingeschakeld indien luchtverkeer de installatie daadwerkelijk nadert.		
3	De Indiener stelt dat de op pagina 24 beschreven bovenwettelijke eis, zoals de eis van 0 uur slagschaduw, buiten de reikwijdte van het MER valt. <i>‘Op pagina 36 wordt echter duidelijk dat deshaduwcontour van 0 uur slagschaduw wel degelijk mee wordt genomen in de MER’.</i> De indiener constateert daardoor dat een bovenwettelijke eisen en/ of vastgestelde of vast te stellen lokale beleidskaders wel meegenomen kan worden en vragen dit ook te doen.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. In het MER wordt voor de milieueffecten ‘Geluid’ en ‘Slagschaduw’ naast toetsing aan de wettelijke normen ook getoetst aan andere waarden (42 dB L _{den} voor geluid en 0 uur voor slagschaduw). Dit, omdat de milieueffecten niet ophouden bij de norm. Op deze manier ontstaat er voldoende inzicht om de alternatieven met elkaar te vergelijken. Bij de omgevingsvergunning zal er voor geluid verder worden getoetst aan het Activiteitenbesluit. Voor slagschaduw is als randvoorwaarde opgenomen dat de slagschaduw op burgerwoningen tot nul wordt gereduceerd door middel van een bovenwettelijke stilstandregeling.	Nee
4	De indiener vraagt om een stilstandsregeling t.b.v. de bescherming van vogels én vleermuizen, als beoordelingscriterium ‘Effecten op beschermde soorten’, op te nemen. <i>‘Dit om te kunnen beoordelen welk effect een stilstandsregeling heeft op ‘de voorzienbare aantallen aanvaringsslachtoffers’.</i>	Het ecologisch onderzoek moet uitwijzen of een stilstandvoorziening noodzakelijk is om een ontheffing i.h.k.v. de Wet natuurbescherming te verkrijgen. Indien het bevoegd gezag (provincie Gelderland) dit noodzakelijk acht, dan zal een dergelijke mitigerende maatregel worden opgenomen als voorschrift in de ontheffing.	Nee
5	De indiener stelt dat een stilstandsregeling voor vogels en vleermuizen kan worden afgezet tegen een minimale negatieve invloed op de energieopbrengst. <i>‘a. vogels trekken op een beperkt deel van de dag / in een beperkt deel van het jaar mogelijk door de gevarenzone die windturbines voor hen vormen. Daarnaast kan gebruikmakend van de nieuwste beschikbare technieken ook worden overwogen</i>	Het ecologisch onderzoek moet uitwijzen of een stilstandvoorziening noodzakelijk is om een ontheffing i.h.k.v. de Wet natuurbescherming te verkrijgen. Indien het bevoegd gezag (provincie Gelderland) dit noodzakelijk acht, dan zal een dergelijke mitigerende maatregel worden opgenomen als voorschrift in de ontheffing.	Nee

	<i>om ook een stilstandsregeling mbt naderende vogels in te stellen (mede) gebaseerd op radardetectie. Het gaat in dat geval dus maar om stilstand van zeer beperkte duur, hetgeen een minimaal opbrengstverlies tot gevolg heeft. Wij stellen voor die optie mee te nemen als alternatief.</i> <i>b. vleermuizen vliegen voornamelijk in de schemering en bij een combinatie van specifieke temperaturen en lage windsnelheden (waarbij windturbines amper energie genereren). Tijdelijke stilstand tijdens lage windsnelheden heeft dus een minimaal opbrengstverlies tot gevolg maar kan significante aantallen aanvaringsslachtoffers voorkomen. Wij stellen eveneens voor deze optie mee te nemen in de lijst van te onderzoeken alternatieven.'</i>		
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z12 – Particuliere indiener

Naam instantie/indieners:	Particuliere indiener (geanonimiseerd) IN19.07181		
Datum zienswijze:	17 november 2019		
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indiener stelt tegen de komst van de windturbines, binnen de huidige zoekzone van de NRD, te zijn wegens het mogelijk belemmeren van vrij uitzicht vanuit de indieners woning, de te verwachte geluidsoverlast en 'verdere negatieve medische gevolgen'.	In het MER zal onderzocht worden hoe groot de impact is van het initiatief op verschillende milieuthema's. Daarbij zullen onder andere landschap, geluid en gezondheid aan bod komen. Hoe groot de impact is op deze milieuthema's en of deze de wettelijke beperkingen overschrijden zal onderzocht en beoordeeld worden. Aan de hand daarvan wordt bepaald of het initiatief voldoet aan de wettelijke regels.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z13 – Radio Modelvliegclub Cumulus

Naam instantie/indiener:	Radio Modelvliegclub Cumulus (IN19.07284)		
Datum zienswijze:	15 oktober		
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indiener stelt dat het voor de vereniging Radio Modelvliegclub Cumulus van groot belang is dat eventuele windturbines aan de noordkant van de Zellerstraat wordt geplaatst. Dit wegens het hinderlijk zijn van de windturbines voor de activiteiten van de vereniging <i>‘of zelfs het modelvliegen aldaar onmogelijk maken’</i> . <i>‘Alleen een opstelling van turbines noord van Zellerstraat laat ons als vereniging ongemoeid.’</i>	Op voorhand is niet uit te sluiten waar de windturbines van het initiatief komen te staan. De uiteindelijke locatie zal onder andere uit de uitkomsten van het MER worden bepaald. Tijdens het onderzoek komen de omgevingsaspecten aan bod die wettelijke beperkingen/ belemmeringen vormen. Hierbij zal ook gekeken worden of er belemmeringen zijn aan de zuidkant van de Zellerstraat.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z14 – Gelders Landschap

Naam instantie/indiener:		Gelders Landschap (IN19.07142)	
Datum zienswijze:		13 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners geven aan dat wanneer windturbines worden geplaatst aan de westzijde van de A50, zij als beoordelingscriterium de effecten op het (lokale) economische betekenis en kwaliteit van leefomgeving voor bewoners en recreanten van de kleinschalige oude cultuurlandschappen in stuifduinengebied van Bergharen en Hernen missen.	Op voorhand is niet uit te sluiten waar de windturbines van het initiatief komen te staan. De uiteindelijke locatie zal onder anderen uit de uitkomsten van het MER worden bepaald. Tijdens het MER zal onderzocht worden hoe groot de impact van het initiatief op het landschap is en wat de gevolgen daarvan zijn. Aan de hand van een analyse zal er een beoordeling gegeven worden betreffende de impact op het landschap. Tijdens de analyse wordt er rekening gehouden met het landschap overstijgende karakter van de windturbines en zal er een passende afstand voor de analyse en beoordeling worden gehanteerd. Op voorhand is niet te zeggen hoe groot deze afstand zal zijn. De mogelijkheid kan zich voordoen dat ook de kleinschalige oude cultuurlandschappen in het stuifduinengebied van Bergharen en Hernen worden meegenomen. Er kan niet op voorhand worden uitgesloten dat er negatieve impact zal zijn op het recreatief gebruik van het gebied.	Nee

2	De indieners stellen dat in tabel 1 (pagina 18, paragraaf 3.2.2.) een beoordelingscriterium mist die ingaat op mate van passendheid & minimale benodigde afstand uit oogpunt van beleving en waardering van de kleinschalige oude cultuurlandschappen.	Eén van de beoordelingscriteria in de NRD bij het aspect 'Landschap' is de 'Mate van aansluiting op lokale culturele waarden van het landschap'. Binnen dit beoordelingscriterium wordt ingegaan op de lokale (landschappelijke) culturele waarden waarbij vanuit kan worden gegaan dat ook de cultuurlandschappen van de stuifduinengebieden worden meegenomen. Daarbij wordt de impact, welke afhankelijk van de afstand is, op de kwaliteiten van deze landschappen beoordeeld.	Nee
3	De indieners stellen dat in de gehele NRD gemist wordt <i>"de grote verschillen die er in effecten zijn op beoordelingscriteria op de hoogte van de windturbines en de bijbehorende obstakelverlichting."</i>	Eén van de beoordelingscriteria in de NRD bij het aspect 'Landschap' is de 'De beleving van de het windpark in het landschap' daarbij wordt de impact op de kwaliteit van leefomgeving voor bewoners en recreanten beoordeeld. Eén van de aspecten binnen dit criterium zal zijn de verlichting aangezien deze zorgt voor een verhoogde impact op de omgeving. Wanneer blijkt dat er verschillende alternatieven worden onderzocht waarbij er ook verschillende hoogten zijn, zal de impact van verlichting ook anders zijn. Dit zal dus onderzocht worden in het MER.	Nee
4	De indieners stellen dat op pagina 18, paragraaf 3.3 de randvoorwaarde wordt gemist over een opstelling die zo min mogelijk schade berokkent aan de kleinschalige oude cultuurlandschappen.	Binnen de NRD wordt de scope toegelicht van het MER. Bij het MER wordt onderzoek gedaan en gekeken naar verschillende opstellingsalternatieven. Per opstellingsalternatief wordt onderzocht wat de impact is op milieutechnische aspecten (waaronder 'Landschap' waarbij ook cultuurhistorie aanbod komt.) Daaruit komt per alternatief een beoordeling welke de impact op de omgeving weergeeft. Daaruit kan geconcludeerd worden welk alternatief zo min mogelijk schade aanbrengt aan onder andere de kleinschalige oude cultuurlandschappen.	Nee

5	De indieners stellen dat op pagina 19, paragraaf 3.3.2. de opstellingsvariant 'Kleinschalige cultuurlandschappen' wordt gemist.	In het MER wordt het milieuaspect 'Landschap en cultuurhistorie' onderzocht. Hierbij zullen mogelijk ook 'Kleinschalige cultuurlandschappen' aan bod komen wanneer blijkt dat het initiatief hierop, bij aanwezigheid van deze landschappen, een impact heeft. De beschrijving van het milieuaspect 'Landschap en cultuurhistorie' ontbreekt per ongeluk op pagina 19 paragraaf 3.3.2. Dit thema wordt echter wel in het MER onderzocht, conform de beschrijving in paragraaf 5.7 van de NRD.	Nee
6	De indieners stellen dat op pagina 27, paragraaf 4.7 in figuur 6 en in de tekst de nabij gelegen cultuurlandschappen net aan de andere kant van de gemeentegrens van Beuningen niet zijn opgenomen maar deze niet mogen ontbreken binnen het onderzoek. Betreffende het gebied dat in de Omgevingsvisie van de provincie Gelderland onderdeel uitmaakt van deelgebied '50 Rivierduingordel Overasselt-Bergharen'.	Tijdens de MER zal onderzocht worden hoe groot de impact van het initiatief op het landschap en de cultuurhistorische waarden is. Aan de hand van een analyse zal er een beoordeling gegeven worden betreffende de impact op het landschap en de cultuurhistorische waarden. Tijdens de analyse wordt er rekening gehouden met het landschap overstijgende karakter van de windturbines en zal er een passende afstand voor de analyse en beoordeling worden gehanteerd. Daarbij kan hoogstwaarschijnlijk vanuit worden gegaan dat ook de cultuurlandschappen van de stuifduinengebieden worden meegenomen.	Nee
7	De indieners stellen dat op pagina 29, paragraaf 4.8 in figuur 7 en in de tekst een duidelijke aanduiding en omschrijving ontbreekt van het net buiten de gemeentelijke grenzen, van de gemeente Beuningen, liggende Gelders natuurnetwerk in de omgeving Bergharen en Hernen.	Voor het Gelders natuurnetwerk (GNN) is geen externe werking van toepassing. Dit betekent dat, als de windturbines buiten het GNN gerealiseerd worden, er geen nadere toetsing hoeft plaats te vinden met betrekking tot het GNN. Binnen het projectgebied zijn geen onderdelen van het GNN gelegen en kan er kan derhalve met zekerheid gesteld worden dat de voorgenomen MER-alternatieven niet in het GNN worden gesitueerd, inclusief overdraai. In het MER zal dit echter uitgebreider worden omschreven.	Nee

8	De indieners stellen dat op pagina 38, paragraaf 5.7 in tabel 9 het beoordelingscriterium ontbreekt dat gaat over de invloed op de kleinschalige oude cultuurlandschappen op de stuifduinen van Bergaren en Hernen.	Eén van de beoordelingscriteria in de NRD bij het aspect 'Landschap' is de 'Invloed op cultuurhistorische waarden landschap'. Binnen dit beoordelingscriterium wordt ingegaan op de landschappelijke cultuurhistorische waarden. Tijdens het MER zal onderzocht worden hoe groot de impact van het initiatief op het landschap en de cultuurhistorische waarden is. Aan de hand van een analyse zal er een beoordeling gegeven worden betreffende de impact op het landschap en de cultuurhistorische waarden. Tijdens de analyse wordt er rekening gehouden met het landschap overstijgende karakter van de windturbines en zal er een passende afstand voor de analyse en beoordeling worden gehanteerd. Daarbij worden ook de cultuurlandschappen van de stuifduinengebieden meegenomen.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

Z15 – EnergieVoorVier, Kemperman & Partners Projecten B.V. en Eneco Wind B.V.

Naam instantie/indiener:		EnergieVoorVier, Kemperman & Parners Projecten B.V. en Eneco Wind B.v. (IN19.07166)	
Datum zienswijze:		15 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners stellen dat ten onrechte paragraaf 1.2 begint met de stelling dat de ontwikkeling van een windpark is geïnitieerd door de gemeente Beuningen. Onmiskenbaar is sprake van een initiatief van de samenwerking bij marktpartijen Kemperman & Partners Projecten B.V. en Eneco Wind B.V. in samenwerking met lokale energiecoöperatie EnergieVoorVier. Ditzelfde geldt ook voor Bijlage A en in paragraaf 1.3.3 waar vermelding hiervan moet plaatsvinden door het kopje ‘Initiatiefnemers’ toe te voegen vóór het kopje ‘Overige belanghebbende’.	De gemeente is het eens met de stelling van de indiener: beter zou zijn geweest om te stellen dat het initiatief voor het MER is genomen door de gemeente, maar dat er reeds lange tijd plannen zijn voor de ontwikkeling van een windpark op deze locatie. In het MER zal de juiste voorstelling van zaken worden gegeven. Hetzelfde geldt voor het overzicht van betrokken partijen.	Nee
2	De indieners stellen dat de bandbreedte van de rotordiameter van 120 en 160m aangegeven in paragraaf 3.3.1. in tabel 2 niet of nauwelijks in het (wind-)gebied renderend kan worden geëxploiteerd. Ze geven “ernstig in overweging” aan om dienaangaande rekening te houden met huidige stand van de techniek en de bandbreedte te stellen tussen 140 en 180m.	In het MER zal ook het aspect energieopbrengst worden behandeld, waarbij de gekozen afmetingen al rekening houden met de huidige stand van de techniek. Het is overigens niet onmogelijk dat het (nader te bepalen) voorkeursalternatief grotere afmetingen krijgt dan de MER-alternatieven, mits de milieueffecten op het juiste detailniveau kunnen worden onderzocht.	Nee

3	De indieners stellen dat in paragraaf 5.5 onder 'Infrastructuur' niet wordt vermeld dat in het onderzoeksgebied er sprake is van laagvliegroutes (defensie).	De laagvliegroute wordt niet nader vermeld in de paragraaf over infrastructuur, omdat deze belemmering op de beoogde locatie geen rol speelt. De gemeente baseert zich daarbij op de officiële kaarten met zone aanduidingen.	Nee
Conclusie			
Bovenstaande zienswijze leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Wel zal in het MER een correcte voorstelling van zaken worden gegeven als het gaat om het initiatief voor een windpark op deze locatie en het initiatief voor het opstellen van een MER.			

Z16 – EnergieVoorVier

Naam instantie/indiener:		EnergieVoorVier (IN19.07160)	
Datum zienswijze:		15 november 2019	
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners stellen dat het zoekgebied in de verschillende figuren niet consequent is. De zoekzone in figuur 6 wijkt af van zoekzones weergegeven op figuren 1,3 en 7.	De gemeente bedankt de indiener voor de zienswijze en zal in het MER de juiste figuren hanteren. Figuur 6 in de NRD geeft geen juiste voorstelling van zaken.	Nee
2	De indieners stellen dat de zoekzone afgebeeld op verschillende figuren alsmede in de beschrijving van figuur 1 niet correct is. Volgens de indieners werd tijdens de raadvergadering van 9 april hierover het volgende gezegd: <i>“Het onderzoeksgebied wordt uitgebreid naar de westgrens van onze gemeente”</i> . De huidige zoekzone houdt enkele honderden meters voor de westgrens op en is daarmee incorrect gezien het raadsbesluit. De indiener is van mening dat de keuze van de gebiedsraad om de zoekzone niet uit te breiden richting het westen niet, of in ieder geval onvoldoende, onderbouwd is in het locatieplan.	Op basis van het genomen raadsbesluit is het zoekgebied uitgebreid naar het westen. Hierbij is niet geheel uitgebreid tot aan de westgrens. Vanuit het feit dat er 4 a 5 windturbines worden beoogd, is deze uitbreiding logisch. Een uitbreiding tot aan de westgrens betekent een verdere toename van varianten. Ook in het gebiedsproces is aan de orde gekomen om niet helemaal de gemeentegrenzen op te zoeken in verband met het nemen van eigen verantwoordelijkheid in de energieopgave. Tevens ligt er een buiszonering en een cluster met woningen nabij de gemeentegrens. De zoekzone is om deze redenen tot aan de huidige grens uitgebreid. Gezien de complexiteit en continuïteit van het proces wordt de zoekzone niet nog verder uitgebreid tot aan de westgrens. Overigens wordt in het planMER-gedeelte het gehele grondgebied van de gemeente Beuningen beschouwd, dus ook	Nee

		het gebied tussen de zoekzone en de gemeentegrens aan westzijde.	
3	De indieners willen er graag nadrukkelijk op wijzen dat naar aanleiding van het in paragraaf 1.2 beschreven aandachtspunt: <i>“Zodra de locaties van de windturbines gekozen zijn zal, in samenspraak met de grondeigenaren, een ontwikkelende partij naar voren komen die verantwoordelijk is voor de vergunningaanvraag”</i> het pas betrekken van ontwikkelaars nadat de locaties gekozen zijn, het voor ontwikkelaars onmogelijk is om goede afspraken te maken met grondeigenaren. De indieners stellen daarom dat bij het begin van projectMER-fase afspraken met de grondeigenaren moeten worden vastgelegd om een eerlijke verdeling van vergoedingen te garanderen.	De gemeente waardeert de indiener voor de input en neemt dit ter kennisneming aan.	Nee
4	De indieners zien graag dat zij als lokale coöperatie snel worden betrokken bij het proces zodat zij ook de direct omwonenden vroeg kunnen meenemen in het proces en afspraken kunnen maken.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan.	Nee
5	De indieners stellen dat zij het ondersteunen van de duurzaamheidsfonds, zoals beschreven in paragraaf 2.4, vanzelfsprekend vinden. Maar dan moet het duurzaamheidsfonds wel beheerd worden door een onafhankelijk orgaan dat in afstemming wordt opgezet met ontwikkelaars, coöperaties en de omgeving.	Het bepalen van de partij die een eventuele duurzaamheidsfonds gaat beheren voor het initiatief is geen onderwerp dat past binnen de reikwijdte van het MER. De gemeente is wel bezig met de invulling van dat fonds en neemt de opmerking ter kennisgeving aan.	Nee
6	De indieners stellen dat het in paragraaf 2.4 beschreven <i>“streven”</i> over het behalen van <i>“Circa 50%”</i> eigenaarschap en exploitant voor lokale energievoöperaties niet overeenstemt	Er zullen geen veranderingen aan de NRD worden gedaan op basis van onduidelijke of onvolledige formuleringen die geen invloed hebben op de beoordeling van de milieueffecten.	Nee

	met de eis van 50% eigenaarschap gesteld in het raadsbesluit van 9 april.		
7	Indieners zien graag dat in paragraaf 5.10 de volgende beoordelingscriteria worden toegevoegd: - Aantal en cumulatieve hinder voor bij de inrichting behorende (bedrijfs)woningen (molenaarswoningen). - Invloed op fijnstof: het plaatsen van windturbines ten zuiden van de Maas en Waalweg en de A73 heeft mogelijk een effect op de verspreiding van het door het wegverkeer veroorzaakte fijnstof in de directe omgeving.	De gemeente neemt dit ter kennisneming aan. Voor het MER geldt dat het geluidsniveau bij alle woningen inzichtelijk wordt gemaakt. Voor fijnstof geldt dat uit recent onderzoek (Impact Windmolens op verspreiding luchtverontreiniging (2016)) blijkt dat de komst van 6 windmolens nabij een staalfabriek (Tata Steel te IJmuiden), nauwelijks voor veranderingen in de concentratie fijnstof in de omgeving zorgt. Uit het onderzoek bleek dat er geen verandering groter dan 1 procent zou voorkomen. Op basis van dit onderzoek heeft de gemeente besloten om het aspect fijnstofverspreiding niet verder mee te nemen in het MER.	Nee
Conclusie			
De zienswijze van indiener leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Wel zal in het MER een correcte voorstelling van zaken worden gegeven als het gaat om de zoekzone voor windenergie.			

Naam instantie/indiener:	ARN BV (IN19.06867)		
Datum zienswijze:	24 oktober 2019		
Zienswijze:			
<i>Nr.</i>	<i>Tekst uit zienswijze</i>	<i>Beantwoording</i>	<i>Aanpassing R&D?</i>
1	De indieners benoemen dat ze in de conceptnotitie van de NRD een “plan B” missen als een extra optie wanneer onverhoopt de genoemde zoekzone om redenen afvalt of minder mogelijkheden bevat dan gedacht. De indieners zien graag in de definitieve notitie vermeld staan in hoeverre het een bewuste c.q. definitieve keuze betreft om in dit stadium alle opties buiten de genoemde zoekzone te vervallen en niet het ARN-terrein mee te nemen als locatiealternatief. ‘Dit vooral gezien het feit dat de ARN-locatie in de provinciale omgevingsvisie is aangeduid als: “Windenergie mogelijk”.’	De gemeenteraad besloot het advies voortkomend uit het gebiedsproces ter kennisgeving aan te nemen. De gemeente heeft daarom de zoekzone overgenomen zoals deze in het Locatieplan Zon & Wind staat waarbij de zoekzone verder naar het westen is uitgebreid. Het is een bewuste keuze geweest om de overige locaties buiten de zoekzone niet mee te nemen in het projectMER-gedeelte. In het planMER-deel zullen de overige locaties waar windenergie mogelijk is in de gemeente Beuningen wel worden meegenomen en worden beoordeeld op de milieueffecten. Als blijkt dat andere locaties (veel) beter scoren dan de zoekzone, of wanneer grote onverwachte belemmeringen in de zoekzone opduiken zal een heroverweging moeten worden gemaakt. De gemeente sorteert hier evenwel niet op voor.	Nee
Conclusie			
De zienswijze van indiener leidt niet tot aanpassing van de reikwijdte en het detailniveau van het MER.			

